

Valtra Team

Valtran asiakaslehti • 2/2004

Uusi A-sarja

– Diesel-Valmetista maailmanmerkiksi, sivu 12

**Ohjaamojousitus
lisäsi työn tehoa**

sivu 4

Aamiaismajoitus

– lisää tuloja ja
vilskettä tilalle

sivu 16

**Irlantilaiset urakoitsija
luottavat Valtraan**

sivut 20–21

Yhdennäköinen Valtra-mallisto 2005, Sivut 12–15

Pääkirjoitus	3	Etelämantereella työskentelee Valmet-traktori	18
Ohjaamojousitus lisäsi työn tehoa	4	Valtra MultiTool – Tehoa elektroniikan huoltoon	19
Iisalmen piste palvelee vahvaa maatalousaluetta	5	Irlantilaiset urakoitsijat luottavat Valtraan	20
Toisenlaista hotellielämää	6	Makean nälkä ei pääse yllättämään	22
Tommi Mäkinen vaihtoi ralliauton traktoriin	8	Ajamalla traktori Suolahdesta Italiaan	23
Lähes kolmasosa traktoritapaturmista tapahtuu ohjaamosta poistuttaessa	9	Bed & Breakfast – Viljavien tasankojen syleilyssä	24
Kenttäratsastuskilpailut – hevosurheilun Formula 1 -kisat	10	Turvesuolla tarvitaan raakaa voimaa	25
Yhdennäköinen Valtra-mallisto vuodelle 2005	12	ISOBUS – Traktorin ja työkoneneen uusi tiedonsiirtojärjestelmä	26
Uusi A-sarja	12	Hopeaa ja pronssia Valtran pulling tiimille EM-kisoissa	27
Ohjaamojousitus nyt myös T- ja M-sarjoihin	14	Hyvää laatua syntyy vain laadukkailla työkaluilla	28
City XM – taittuvarunkoinen tehotraktori	14	Valtran internet-palvelut uudistuivat	29
Bed & Breakfast – Luontoäiti tietää parhaiten	16	Puhtaalla traktorilla monta etua	30
Bed & Breakfast – Tervetuloa Walesiin!	17	Valmet 565 – Synkro-Valmet	31

**Toisenlaista
hotellielämää**
Sivu 6

**Etelämantereella
työskentelee
Valmet-traktori**
sivu 18

**Näin pidät traktorisi
puhtaana**
sivu 30

Hyvät asiakkaat!

Näin syksyllä, työsesongin jälkeen voimme muistella säiden puolesta varsin erikoista kesää. Erään vanhemman turveteollisuuden asiantuntijan mukaan tällaisia kesiä sattuu vain kerran noin kolmessakymmenessä vuodessa. Säiden puolesta kevät- ja kesätyöt vaikeutuivat melkoisesti eikä syksyäkään ollut oikein otollinen. Pienen hengähdysten jälkeen katseemme ja ajatuksemme ovat jo kääntyneet tulevaan.

Syksy on investointien osalta vuoden vilkkainta aikaa maataloudessa ja koneurakoinnissa. Tämän vuoden kuuma uutinen, teräksen hinnan nousu, näyttää ennusteiden mukaan jatkuvan pitkälle ensivuoteen. Tämä pakottaa kaupan alalla toimivat nostamaan teräspohjaisten tuotteiden hintoja. Hinnan nousu puolestaan vilkastuttaa vuoden lopun investointeja.

Olemme alkusyksyn aikana julkistaneet uusia tuotteita kuten uuden A-sarjan, XM City-mallit sekä uutta M- ja T-sarjoihin. Keväällä asiakkaiden toivomuksesta julkaistu T Classic-sarja on ollut myyntimenestys. Uudet ja uudistuneet mallisarjamme ovat esillä Karjatilapäivillä Tampereella 30.9.–2.10., Farma-konenäyttelyssä Turussa 13.–16.10. sekä syksyn suurella konekierroksella 21.09.–20.10. kaikissa Valtran pisteissä kautta maan.

Hyvä asiakas, tule käymään näyttelyissä, niin keskustellaan koneasioista. Syksyn suurella konekierroksella voit myös koeajaa uutuustuotteitamme. Ota yhteyttä tuttuun Valtra-myyjääsi. Esittelemme mielellämme siistiä ja nykyaikaista tehdastamme. Se on aina avoin asiakkaillemme.

Tärkein voimavaramme on kuitenkin ammattitaitoinen ja kilpailukykyinen, paikallinen palvelu, jota kehitämme jatkuvasti. Uusi omistajamme AGCO on huomannut tämän ja antaa suuren arvon teidän kanssanne yhdessä kehitetylle suoramyyntimallille, jossa palvelu on lähellä asiakasta. Omistajamme haluaa viedä tätä osaamista myös muihin maihin, mistä meidän suomalaisten kannattaa olla ylpeitä.

Hyvää syksyn jatkoa, toivottavasti tapaamme näyttelyissä ja konepäivillä!

Markku Lappalainen

Kotimaan johtaja

Valtra Team

Valtran asiakaslehti

Päätoimittaja

Jari Penttimäki, Valtra Oy Ab
jari.penttimaki@valtra.com

Toimitus

Hannele Kinnunen, Valtra Oy Ab
hannele.kinnunen@valtra.com

Toimituskunta

Christian Børresen, Valtra Norge AS
christian.borresen@valtra.com
Eric Andersson, Valtra Traktor AB
eric.andersson@valtra.com
Michael Husfeldt, Valtra Danmark A/S
michael.husfeldt@valtra.com
John Nicholls, Valtra Tractors (UK) Ltd.
john.nicholls@valtra.com
Tommi Pitenius, Valtra Inc.
tommi.pitenius@valtra.com
Bettina Kuppert, Valtra Vertriebs GmbH
bettina.kuppert@valtra.com

Lay-out

Juha Puikkonen

Paino Acta Print Oy

Valokuvat Valtran arkisto, ellei toisin mainita

Osoitelähde BB: TDC Hakemistot Oy, Blue Book
PL 10, 00381 Helsinki, puh. (09) 5605 5200

Osoitelähde AKE: AKE, Ajoneuvorekisteri
PL 120, 00101 Helsinki, puh. 0100 7800

Tietojen luovutus: TietoEnator Oy, Suoramarkkinointipalvelut

Kärkkäisen tilalla löytyy hevosvoimille käyttöä Ohjaamojousitus lisäsi työn tehoa

Kiuruvesi on jo vuosia ollut Suomen suurin maitopitäjä, mutta viime vuonna se kiri Nivalan ohi myös naudanlihan tuottajana. Maataloustulossa se on kakkosena heti Someron jälkeen.

Kiuruvedellä investoidaan maatalouteen ja tuotanto kasvaa voimakkaasti. Vuodesta 1995 alkaen on uutta peltoa otettu käyttöön lähes 4 000 hehtaaria, josta osa on vanhoja pakettipeltoja, osa turvesoiden pohjia, mutta iso osa myös metsästä raivattua uutismaata. Keskimääräinen peltopinta-ala on noussut EU-aikana 22,5 hehtaarista 37:ään.

– Minä en ole vielä tehnyt paljonkaan uutta peltoa. Vähän olen kiviraunioita ja metsäpuskia raivannut. 200 metrin päähän tilasta tulee nyt 3,5 hehtaaria uutta peltoa metsän tilalle. Nyt kaikki pellot ovat kilometrin säteellä, kertoo **Henrik Kärkkäinen.**

Henrikillä on viljelyksessä 65 hehtaaria, josta 30 viljalla ja 35 rehulla. Navetassa on vajaat sata sonnia.

22-vuotias Henrik otti tilan hoitoonsa 16-vuotiaana isän kuoltua syöpään. Tilaa on kehitetty määrätietoisesti.

– En minä nyt tiedä miten hyvin tämä tila pyörii. Onpahan ainakin pysynyt pystyssä, sanoo Henrik vaatimattomasti.

Koeajettavana T190 ohjaamojousituksella

Henrik on yksi Valtran ohjaamojousitusta testaneista viljelijöistä. Hän on ajanut ohjaamojousitetulla T190:llä maaliskuusta alkaen.

– Kyllä se on hyvä. Esimerkiksi apulannan levityksessä joutui ennen hidastelemaan, mutta nyt voi ajaa selvästi kovempaa. Tällä traktorilla voi levittää noin 15–20 hehtaaria tunnissa.

Kärkkäisellä on Amazonen levitin, johon mahtuu kerrallaan kolme suursäkillistä apulan-

22-vuotias Henrik on hoitanut täyspäiväisesti kotitilaansa 16-vuotiaasta alkaen. Maataloustyön ohessa hän harrastaa metsästystä ja autoja.

taa. Omien peltojen lisäksi Henrik on tehnyt lannoitusta myös urakointina.

Kärkkäisen koeajama ohjaamajousitus on vielä prototyyppi. Hänen palautteensa perusteella jousitus on esimerkiksi kiristetty niin, ettei se iske pohjaan kovissakaan töyssyissä.

– Eräs naapuri on aiemmin ollut mukana Valtran koeajohommissa. Kiinnostuin siitä hänen kauttaan ja kun arvasin, että ohjaamajousitus on tulossa muihinkin malleihin kuin S:ään, niin pyysin päästä mukaan testaamaan, kertoo Kärkkäinen.

Eri merkit tarkassa vertailussa

Kärkkäisten tilalla on perinteisesti ollut Valmetteja ja Massey-Fergusoneja. Pari vuotta sitten Henrik hankki John Deere 6620:n. Jontikka vaihtui Valtraan keväällä.

– Tarvitsin enemmän hevosvoimia. Portaaton vaiheisto tuntui syövän melkoisesti tehoja, arvioi Kärkkäinen.

Nyt tilalla on Valtran T190, Valmet 705 ja 5000-sarjan Ford. Henrik tekee kaikki peltotyöt paitsi kylvöt T190:llä.

– T-sarjaa ei pidetä kauhean ketteränä traktorina, mutta kyllä se minusta on esimerkiksi etukuormaintöissä ja paripyörillä ketterämpi kuin aiempi traktori. Asiaan ehkä vaikuttaa sekin, että ohjaamajousituksen ansiosta ohjaamo on nyt hieman ylempänä ja sieltä on siksi parempi näkyvyys. Jousitettu ohjaamo on myös hiljaisempi, sanoo Kärkkäinen.

Ohjaamajousituksen myötä T190:ssä on myös hydraulinen vetokoukun laukaisu ja matalataajuuspenkki. Uusi istuin toimii hyvin yhteen ohjaamajousituksen kanssa ja siinä on enemmän säätöjä kuin entisessä.

Ohjaamajousitus lisää tuntuvasti ajomukavuutta ja turvallisuutta, mikä puolestaan lisää työn tehokkuutta. Ohjaamajousitus on saatavana Valtran T- ja M-sarjan malleihin.

Metsästystä ja autoilua

Maataloustyön vastapainoksi Henrik harrastaa metsästystä ja autoja. Villisikoja on käyty ampumassa Virossa, mutta muuta riistaa löytyy kotikonnuiltakin.

– Jos suoraan sanotaan, niin metsästyksen meni viime syksynä enemmän aikaa kuin tilan hoitamiseen. Lähellä on lampi, jota on ruopattu hyväksi lintuvedeksi, ja jossa riistaa ruokitaan. Ensimmäisenä metsästyspäivänä meidän seitsemän hengen porukka ampui 140 sorsaa, kertoo Kärkkäinen.

Pihassa seisoo näytävästi maalattu avomallin BMW 325. ”Katoton auto” kuten naapurit sanovat savolaisesti virnuillen.

– Jos ei täällä pientä huulenheittoa kestä, niin kannattaa muuttaa pois, opastaa Henrik.

■ Tommi Pitenius

Kärkkäisen tila sijaitsee Kiuruveden kunnassa, jossa on viime vuodet investoitu voimakkaasti maatalouden kehittämiseen.

Varaosamyyjät Arto Mähönen, Hanna-Mari Rönkkö ja traktorimyyjä Viljo Martikainen suunnittelevat yhdessä alkavaa viikkoa. Martikaisen alueeseen kuuluvat Pyhäsalmi ja Kiuruvesi.

Iisalmen piste palvelee vahvaa maatalousaluetta

Valtran Iisalmen piste palvelee vahvaa maatalousseutua Pohjois-Savossa. Valtra on seudun suosituin traktorimerkki yli 50 prosentin markkinaosuudella. Iisalmen pisteen kolme myyjää eli **Timo Haatainen, Markku Laajalahti ja Viljo Martikainen** myyvät vuosittain alueelle noin 30 traktoria kukin.

Seudulla työskentelevistä 1 600:sta Valtra- ja Valmet-traktorista huolehtii 11 huoltomiestä ja 6 varaosamyyjää. Iisalmen Huoltokolmosten lisäksi traktoreita huoltavat Pielaveden Kone- ja autohuolto, Pyhäsalmen Auto- ja traktorihuolto sekä Waarna Oy Kiuruvedellä. Paikalliset huoltoyrittäjät tekevät tiivistä yhteistyötä eikä asiakas jää pulaan viikonloppuisinkaan.

Asiakaspalvelu on Pohjois-Savossa viety pitkälle. Alueelle on esimerkiksi varattu sopiva määrä ja valikoima esitelykoneita, joita lainataan asiakkaille vaurion sattuessa ilmaiseksi. Lisäapua tarjoaa kesäaikaan 24 tuntia vuorokaudessa avoinna oleva varaosapäivystys Suolahden varaosakeskuksessa.

■ Tommi Pitenius

Toisenlaista hotellielämää

Kaukana pohjoisessa, Norjan Altassa, voi kirjoittautua sisään varsin omalaatuiseen hotelliin. Jo kuudetta vuotta peräkkäin Altan luonnonpuistoon on rakennettu lumesta ja jäädä Alta Igloo Hotelli, jonka huoneet, huonekalut ja jopa jotkut ikkunat on tehty jäädä.

Yöpymisen ajattelemisen jäähotellissa voi saada kylmät väreet pintaamme, mutta hotellin markkinointipäällikkö **Svanhild Simensen** vakuuttaa, että hotellissa ei palella.

Hotellin sisällä on lämmintä -4 – -7 astetta, mikä tuntuu varsin mukavalta ja kotoisalta, kun ulkona on -20 astetta pakkasta. Vaikka vuoteetkin on tehty lumesta, yöpyjät nukkuvat mukavasti poronahkojen päällä muhkeissa makuupusseissa.

– Useimmat hotellin asukkaat ovat ihastuneet hotellin kauneuteen. Olemme pitäneet tärkeänä korostaa hotellin esteettistä ja taiteellista ilmapiiriä, sanoo Simensen. 1 600 neliömetrin hotelli rakennetaan joka kerta eri teeman mukaan. Vuonna 2004 koristuksissa myötäiltiin muinaisnorjalaista mytologiaa ja vuonna 2005 otamme teemaksi Norjan kansansadut. Satujen koristeet tulee tekemään japanilainen jäätaitelija.

Svanhild Simensen ja Ulrik Wisløff pitävät huolta hotelliasukkaiden viihtyvyydestä.

Häitä ja elämysmatkailua

Hotelliin saapuessa ei voi olla panematta merkille rakennuksessa vallitsevaa syvää hiljaisuutta. Juuri hiljaisuus sekä raikas ilma, lumi ja kauniit koristeet tekevät hotellivierailusta kiehtovan kokemuksen. Hotellin kauneus hämmästyttää jopa norjalaiset, vaikka he ovat tottuneet lumeen ja jäähän. Norjalaisten lisäksi hotelliyöpyjiä tulee kaikkialta Euroopasta. Nykyään myös yritykset ovat huomanneet hotellin arvon ja haluavat lahjoittaa työntekijöilleen ainutlaatuisen kokemuksen.

Hotellissa on 50 huonetta, baari ja kappeli. Kappeli tehtiin hotellin yhteyteen nyt ensimmäistä kertaa ja se on ainoa jääkappeli, jonka piispa on vihkinyt. Piispan hyväksyntä mahdollistaa häiden pidon kappelissa.

– Kolmet häät tähän mennessä, toteaa Simensen.

Turisteille järjestettävässä elämysohjelmassa on mukana myös Altan luonnonpuisto, joka järjestää hotellin vieraille erilaisia aktiivi-

teettejä, kuten moottorikelkkasafareja, koira-
valjakolla ajoa ja käyntejä paikallisten saamelaisien kotona.

Kuukaudessa koko komeus valmiiksi

Hotellin rakentamisessa käytetään apuna isoja kuumailmapalloja. Tukirakenteena toimivien pallojen päälle puhalletaan lunta, ja kun rakennelma kannattaa itse itsensä, pallot poistetaan.

Rakentamisessa todellisenä apuna on

myös hotellin Valtra 6750, joka on varustettu taakseajolaitteella ja pyörivällä jääleikkurilla.

– Hotellia ei voida rakentaa ilman näin hyviä apuvälineitä, toteaa hotellin toimitusjohtaja **Tor Kjetil Wisløff**.

Traktoria käytetään hotellin rakentamiseen arviolta 300–400 tuntia vuodessa. Rakennustöissä on kuusi miestä ja samainen määrä taiteilijoita koristeiden teossa. Rakentamisen aikana pauskitaan 20-tuntisia työpäiviä, jolloin koko komeus on valmis noin kuukauden kuluttua. Ainutlaatuisen hotellin rakentamiseen kuluu 4 500 kuutiometriä lunta ja 130 tonnia jäätä.

Vaikka Alta sijaitsee Norjan pohjoisosassa, hotellin turistikausi on melko lyhyt. Se on auki neljä kuukautta tammikuusta huhtikuun loppuun. Pohjoisesta sijainnista huolimatta myös nykyisin vallitsevat leudot talvet ovat osoittautuneet todelliseksi haasteeksi hotellin olemassaololle. Varmistaakseen hotellin täyden turistikauden myös tulevaisuudessa Altan luonnonpuisto investoi vastikään tehokkaisiin lumitykkeihin ja jäädytyslaitteisiin.

Viiden vuoden kokemuksen jälkeen hotellin tulevaisuus näyttää varsin positiiviselta.

– Hotelliasukkaiden määrä kasvaa tasaisesti vauhtia. Eivätkä ainoastaan ulkomaiset vieraat tule ihailemaan hotelliamme, vaan myös paikalliset asukkaat ovat hyvin yllpeitä paikkakunnan maamerkistä, kertoo Wisløff.

■ Christian Børresen

Hotellin yhteydessä sijaitsee ensimmäistä vuottaan kaunis kappeli, joka on herättänyt hotellivieraisissa suurta ihastusta. Piispan vihkimässä jääkappelissa on pidetty jo kolmet häät.

Muinaisnorjalaiset mytologian satuhahmot koristavat hotellin tiloja.

Tommi Mäkinen vaihtoi ralliauton traktoriin

Kesällä 40 vuotta täyttänyt Tommi Mäkinen on vaihtanut WRC-ralliautot traktoreihin. Mäkinen viljelee kotitilaansa Puuopolassa ja urakoi metsäkoneilla. Ralliurasta muistuttaa pihapiirissä toimiva ralliautojen maahantuontifirma ja rallikoulu.

Rallin nelinkertainen maailmanmestari Tommi Mäkinen on palannut juurilleen. WRC-ralliauto on vaihtunut traktoriin. Hotellit ovat vaihtuneet kotitilan maisemiin Puuopolassa, 15 kilometriä Jyväskylästä pohjoiseen.

– Tällä on sata hehtaaria peltoa ja vähän enemmän metsää. Päätuotantosuunta on siemenvilja, kertoo Mäkinen.

Ralliuran jälkeen Mäkinen ei ole jäänyt lepäämään laakereillaan, vaikka tienestit varmasti antaisivat mahdollisuuden myös lepposiin eläkepäiviin. Haastattelun aikaan Tommilla on meneillään kolme rakennustyömaata, rallikoulu, ralliautojen maahantuonti ja -rakentamisbisnes, metsäkoneurakointia sekä maanviljelyä Suomessa ja Virossa. Puhelin soi jatkuvasti eikä mies malta pysyä poissa työmaalta tai traktorin puikoista.

– Töissä on noin 12 ihmistä. Heistä kuusi rakentaa Japanista maahantuotuja Subarun ralliautoja, kaksi ajaa metsäkoneita, yksi viljelee maata ja muut liittyvät enemmän tai vähemmän ralliin tai tämän kokonaisuuden pyörittämiseen, kertoo Mäkinen.

Mäkinen omistaa myös yhdessä muutamman kaverin kanssa maatilan Virossa. Tila on iso, muttei juurikaan työllistä Tommia.

– Olen siinä mukana vain osakkaana. Tilalla on 1 150 hehtaaria peltoa, 600 lehmää ja kolme hehtaaria kasviuoneita, joissa kasvate-

taan kukkia. Siellä on ammattiväki, joka hoitaa tilaa, kertoo Mäkinen.

Sen sijaan Puuopolan tilalla hän osallistuu ahkerasti peltojen viljelyyn. Kynnöistä hän teki suuren osan itse ja ruiskuttamiseenkin tarvittava kortti on hankittu.

”Kyntäminen on rentouttavaa”

Tommi Mäkinen on kiireisempi kuin ralliuransa aikana, mutta maanviljely on hänen mielestään hyvää vastapainoa muille liiketoimille.

– Peltotöiden tekeminen traktorilla on rentouttavaa. Nykyaikaiset traktorit ja työkoneet ovat niin helppokäyttöisiä, tehokkaita ja voimakkaita, että työnteko on todella miellyttävää, kuvailee Mäkinen.

Ennen ralliuraansa Mäkinen tunnettiin tarkkuuskynnön Suomen mestarina vuosilta 1982 ja 1985 paluuraasarjassa. Kyntökisoissa hän kävi kerran vielä vuonna 1997. Rallin ajamisen hän aloitti 1985.

– Isä oli osallistunut kyntökisoihin jo vuosia, joten sieltä se varmaan lähti. Ehkä siinä oli jonkinlaista kilpailuhaluakin taustalla.

Ralliuran alussa raha autoihin ja varustesiin irtosi metsästä. Silloin Tommi ajoi motoa. Nyt metsätöissä on Valtran X 120 ja tilauksessa on kaksi Ponssin metsäkonetta. Palkkakuljetajat hoitavat työt, mutta Tommikin on käynyt verestämässä muistoja.

Puuopolan tilalla Tommilla on traktoreina Valtran 8550, jolla vedetään niin äestä kuin

kuusiipistä kääntöauraakin. Kakkotraktorina on Valtra 6750, jolla Tommi työskenteli esimerkiksi haastattelupäivänä varaosahallin rakennustyömaalla.

– Subarun ralliautojen maahantuonti vie nyt suurimman osan ajasta. Vakioautot tuodaan tänne, me puramme ne ja rakennamme uudelleen ralliautoiksi. Autoja myydään eri puolille Eurooppaa ja kysyntä näyttää olevan hyvä. Osa asiakkaista haluaa rakentaa autonsa itse, ja se käy meille oikein hyvin, kertoo Mäkinen.

Auto- ja tarvikemyynnin lisäksi Tommi Mäkinen Racing -yhtiö järjestää rallikouluja lupaaville nuorille rallikuljettajille. Asiakkaita on ympäri maailman Argentiinasta Australiaan. Suunnitelmissa on myös rakentaa oma opetusrata Jyväskylän lentoaseman läheisyyteen.

– Rallin seuraaminen tien varresta näyttää kauhealta. Vauhtia on aivan liian paljon. Kun on itse ratin takana, niin se ei tunnu niin hurjalta. Enää ei tee mieli päästä itse ajamaan, vaan nautin kaikesta muusta työstä, nauraa Mäkinen.

■ Tommi Pitenius

Lähes kolmasosa traktoritapaturmista tapahtuu ohjaamosta poistuttaessa

Työskentely nykyaikaisilla traktoreilla on yksi turvallisimpia maatilan töitä. Vain noin viisi prosenttia maatilojen työtapa-turmista liittyy jotenkin traktoreihin. Esimerkiksi eläinten hoito, metsätyöt ja liikkuminen liukkailla ovat huomattavasti vaarallisempia.

– Nykyaikaisella traktorilla ajaminen on hyvin turvallista. Vaarallisinta on ohjaamoon nouseminen ja etenkin sieltä laskeutuminen. Kulkemiseen liittyy reilu kolmasosa traktoritapaturmista. Noin kolmasosa liittyy työkonoiden kytkemiseen ja käyttöön. Loput tapaturmista sattuvat huoltotöissä ja muissa toimissa, kertoo maatilojen työtapa-turmista väitellyt maa- ja metsätaloustieteiden tohtori **Juha Suutarinen**.

Yleensä tapaturma tapahtuu, kun kiireinen kuljettaja liukastuu mutaisilla traktorin askelmilla tai hyppää suoraan ohjaamosta maahan. Yli puolessa tapauksista on seurauksena jalkavamma, esimerkiksi nilkan nyrjähdys. Noin 15 prosentissa tapauksista vammautuu selkä ja noin 5 prosentissa käsi.

Valtralla on kiinnitetty erityistä huomiota juuri kulkuteiden turvallisuuteen. Uusissa T- ja M-sarjan traktoreissa on entistä parempi loka-suoja, joka pitää rappuset puhtaana mudasta. Silti kaikkien traktorien rappuset kaipaavat puhdistusta aika ajoin – ja varovaisuutta käyttäjältä. Ohjaamosta on turvallisinta poistua selkä edellä, molemmilla käsillä kahvoista kiinni pitäen.

Vähemmän kiirettä, enemmän suunnittelua

Työtapa-turmia voi ehkäistä käyttämällä erilaisia suojavälineitä ja työskentelemällä oikein. Kaiken perusta on kuitenkin hyvä suunnittelu ja maltti.

– Eräs työtapa-turmien tutkija on sanonut, ettei kannata yrittää tappaa hyttysiä yksitellen, vaan kuivata suo, josta ne syntyvät. Oman työn, ajankäytön ja prosessien suunnittelu on turvallisuuden perusta, sanoo Suutarinen.

Tapaturmille altistavia tekijöitä ovat mm. kiire, töiden liika kirjavuus ja koneiden huono kunnossapito. Kaikkea ei aina kannata tehdä itse, sillä aika, investoitava raha ja taidot loppuvat usein kesken.

Maatila on lapsille hyvä ja virikkeellinen kasvuympäristö, mutta myös vaarallinen. Harva tehdastyöntekijä ottaisi perheensä mukaan töihin, mutta maatilalla lapset usein leikkivät työpaikalla, vaikka se on paljon vaarallisempi kuin tehdashalli.

Valtralla lasten turvallisuutta on edistetty mm. sillä, ettei traktoria voi käynnistää, ellei penkillä istu vähintään 30 kilon painoinen kuljettaja. Lasten on myöskin vaikea saada Valtra-tractoria vierimään rinteessä, sillä pysäköintijarru on aina päällä, ellei traktoria käynnistetä.

Valtra on ollut työturvallisuuden ja -ergonomian edelläkävijä jo vuosikymmeniä. Valtra, tai oikeammin sen edeltäjät Valmet ja Volvo, olivat ensimmäisiä traktorinvalmistajia, jotka

ottivat käyttöön mukavan ja turvallisen ohjaamon.

Nykyisin käyttäjän turvallisuutta lisäävät mm. nostolaitteen käyttönapit takalokasuojassa ja voiman ulosoton hätäkatkaisin. Voiman ulosotto puolestaan ei käynnisty, jos työko-ne on jumissa. Autocontrol-nostolaitteessa ja muissa vastaavissa laitteissa on periaat-teena, että ne on aina aktivoitava uudelleen kun traktori on sammutettu. Tällä estetään se, ettei nostolaitte käynnisty yllättävästi. Traktoria käynnistettäessä puolestaan on pidettävä kytkinpoljin pohjassa siksi, ettei traktoria voisi vahingossa käynnistää maasta käsin ja vaihde päällä.

Ensimmäinen askel maatilan turvallisuuden kohentamisessa on se, että pysähtyy hetkeksi katsomaan omaa tilaansa ja työtapa-jaan turvallisuuden kannalta. Lietelanta-altaan hajonneen aidan tai rehuleikkurin terästä pudonneen suojan voi korjata saman tien, mutta isommat korjauskohteet kannattaa painaa mieleen.

Työturvallisuuteen investoitu raha on parhaiten investoitua rahaa. Se ei näy tulopuolella, mutta se säästää isoilta menoilta. Muuta-man lantin säästö esimerkiksi hydraulikkalet-kussa voi maksaa tuhatkertaisesti enemmän, jos seurauksena on kolmen kuukauden sairas-loma ja tuotannon katkeaminen.

■ **Tommi Pitenius**

Kenttäratsastuskilpailut – hevosurheilun Formula 1 -kisat

Istumme kauniin linnamaisen Segersjön kartanon päärakennuksessa ja jutustelemme kenttäratsastuksesta Ann ja Robert Montgomery Cederhielmin kanssa. Segersjön kartano järjestää kenttäratsastuskilpailuja.

Segersjön kartano sijaitsee Keski-Ruotsissa kauniilla paikalla Hjälmarsjärven rannalla, jossa olosuhteet hevosurheilukilpailuille ovat mitä parhaimmat. Tänä vuonna järjestetään kansainväliset kilpailut, johon kaukaisimmat osallistujat tulevat aina Brasiliasta ja Jamaikalta asti. Ensi vuonna pidetään nuorten euroopanmestaruuskilpailut, jossa ratsastajien iäkkäraja on 23 vuotta. Osallistujia tulee ympäri Eurooppaa ja silloin viimeistään Segersjö lunastaa paikkansa Euroopan kartalla, ainakin kenttäratsastusharrastajien keskuudessa.

Kartanossa vanhat tavat kunniaissa

Segersjössä on monia vanhoja traditioita, joita noudatetaan vieläkin. Tila on ollut suvun omistuksessa vuodesta 1754 lähtien ja Robert on yhdeksäs suvun jäsen. Montgomeryn suku on alkujaan peräisin Skotlannista. Vuonna 1722 suvun jäseniä tuli Suomeen, joka siihen aikaan kuului Ruotsille, ja myöhemmin he siirtyivät Suomen puolelta edelleen Ruotsin Segersjö-hön. Ann ja Robert vaalivat mielellään suvun vanhoja tapoja ja haluavat viedä niitä edelleen seuraavalle sukupolvelle. Esimerkiksi Robert pukeutuu vieläkin joissakin juhlallisissa tilaisuuksissa skottilaiseen tapaan kilttiin.

Ann ja Robert ovat hoitaneet tilaa nyt yhdeksän vuotta. Itse viljelyspuoli on annettu vuokralle ja tila on tällä hetkellä ilman karjaa, lukuunottamatta tallissa olevaa kahta Annin hevosta. Perhe on ylläpitänyt hevoskilparataa vuodesta 1998 lähtien.

Kenttäratsastus rankka urheilulaji

Kenttäratsastuksen suosio kasvaa koko ajan. Yhä useammat nuoret aloittavat harrastuksen, vaikka se vaatii sekä ratsastajalta että hevoselta paljon.

– Hevosten on oltava hyvin treenattuja, kestäviä ja myös hyvin koulutettuja, sanoo Ann, joka on itse ollut aktiivinen ja menestyksessä kilparatsastaja. Nopeus ja samalla tiukka itsekuri ovat kilpahevosten parhaita ominaisuuksia. Ne ovatkin eliittihevosten ehdottomia ominaisuuksia.

Kansainvälisten sääntöjen mukaan ensimmäisenä päivä on niin sanottu kouluratsastuspäivä. Seuraavana päivänä on maastoratsastus, jota kutsutaan myös kestävyyskokeeksi, ja viimeisenä päivänä on rataesteratsastus.

Kansainvälisistä kuuluisuuksista, jotka harrastavat tätä jännittävää ja vaativaa urheilua, voidaan mainita Englannin prinsessa **Anne**. Hän on ollut myös Englannin olympiajoukkueen jäsen. Hänen tyttärensä **Sara Philips** on niin ikään mukana Englannin juniorijoukkueessa. Muita englantilaisia kuuluisuuksia ovat **William**

Tyypillinen este kenttäratsastuskilpailuissa. Usein este pyritään löytämään jostain aidosta luonnonkappaleesta; järeä tukkipuu, pensasaita, ylösalaisin käännetty vene tai kuten kuvassa jokin yhdistelmä vesiesteestä kanssa, juuri niin kuin luonnossa.

Segersjön kartano kauniin ja vehmaan Hjälmjärven rannalla. Etualalla oleva järvi on pieni sisäjärvi, joka on syntynyt itsestään viimevuosina. Järvestä on tullut osa kilpailurataa, koska se joissain paikoin halkaisee hienon puiston.

Ann ja Robert Montgomery Cederhielm odottavat innokkaasti ensi vuoden suurta kansainvälistä tapahtumaa; Nuorten Euroopanmestaruuskilpailuja (EM for Young Riders).

Fox-Pitt ja Pippa Funnell, jotka ovat menestyneet maailmanlaajuisesti. Ruotsalaisista ovat tunnettuja **Paula Törnqvist** ja **Linda Algots-son**. Suomen nuorista tulevista kyvistä varteenotettavin on **Piia Pansu**.

Nuorten EM-kilpailut 2005

Ensi vuonna pidettävissä Nuorten euroopanmestaruuskilpailuissa kilpailee Östernärketin kauniissa maisemissa nuoria kaikkialta Euroopasta kolmen päivän ajan 26.–28.08.

Ennen kilpailuja kartanon pihamaa muuttuu liikkuvaksi talliksi, sillä pyörillä liikuteltavia hevosvaunuja sijoitetaan koko pihan alueelle. Ensi vuonna pistetään ensi kertaa pystyyn myös pyörillä oleva hotellialue, jossa itse ratsastajat yöpyvät.

– Luulimme, että kilpailijat haluavat yöpyä hienoissa hotelleissa ja tiedustelimekin yöpymismahdollisuuksia lähiseudun hotelleista. He haluavat kuitenkin mieluiten yöpyä lähellä omia hevosiaan.

Perusteellinen suunnittelu ennen kilpailuja

Ann ja Robert suunnittelevat ja valmistelevat kilpailuja koko vuoden. Ratsastusrata on 5,5 kilometriä pitkä ja vaatii oman kunnossapitamisensä, samoin koulutus- ja esteradat. Vain yksityiskohtainen suunnittelu varmistaa, että tärkeät kilpailut onnistuvat. Toimihenkilöillä ja kilpailujohdolla on suuri vastuu etenkin turvallisuusmääräysten noudattamisessa. Ratsastuskilpailuissa vauhti on kova ja elopainoa on

paljon liikkeessä. Kaikki esteet ovat kiinteitä, ja mikäli joku niistä vinksauttaa, voivat seuraukset sekä eläimille että ihmisille olla vakavia. Paikalla on aina sekä eläinambulanssi, jossa on mahdollisuus jopa hätäteurastukseen sekä tavallinen ambulanssi. Koko kilpailujen ajan on myös paikalla lääkäri ja psykologi.

– Ajattele, jos kilparatsu kaatuu kilpailujen aikana. Silloin tarvitaan välittömästi sekä lääkärin apua, että psykologi paikalle. Tänä päivänä kaikissa kilpailuissa, joissa käytetään hevosia, on ensiavun oltava valmiina, toteaa Robert.

Piia Pansu, joka on Suomen tämän hetken suurin toive, ja hänen hevosensa Trip Up. Piia on nuori ja kunnianhimoinen ja panostaa nyt kaikkensa kenttäkilpailuihin. Piian mukaan kenttäratsastus on ihanteellinen urheilulaji sekä ratsastajalle että hevoselle.
– *Se on yksinkertaisesti hauskaa, sanoo Piia.*

Kartanossa avoimet ovet

– Mukavinta kaikissa kilpailuissa ovat ihmiset, jotka auttavat meitä kilpailujen järjestelyissä sekä tietenkin kilparatsastajat, jotka tulevat tänne, sanoo Robert.

Vuoden kaikissa kilpailuissa, joissa on käynyt 70 kilpailijaa kymmenestä maasta, on ollut sekä suomalainen että tanskalainen tuomari. Päätuomari on kuitenkin Italiasta.

– Kun italialainen tuomari tuli tarkistamaan rataa ja esteitä, hän oli hyvin vaikuttunut järjestelyistä. Hän todella tykkäsi kilpailupaikasta, sanoo Robert ja hymyilee tyytyväisenä.

– Ilman sponsoreita emme olisi suorittaneet kilparadan pystyttämisestä, painottaa Ann.

– Kilpailut eivät ole meille kultakaivos, mutta meistä on hauskaa, kun kartanoon tulee paljon väkeä kilpailujen aikana. Seuraava etappi on korkeamman luokan EM-kisat. Olisihan se hienoa järjestää joskus maailmanmestaruuskisat näin kauniissa ympäristössä, lisää Robert.

– Paitsi kilpailuihin ja hevosiin, meillä voi myös tutustua kauniiseen luontoon, traktori- ja autonäyttelyyn, koiranäytöksiin sekä laskuvarjohyppynäytökseen. Segersjöön ovat kaikki tervetulleita, toivottaa Montgomery Cederhielm pariskunta.

■ **Eric Andersson**

Yhdennäköinen Valtra-

Valtra-mallistoa uudistetaan jatkuvasti, mutta traktorisuunnittelun uusi sukupolvi tuli julkisuuteen lippulaiva S-sarjan myötä vuosituhatteen vaihteessa. Tyylikästä ja käytännöllistä muotoilua alettiin luonnollisesti odottaa muihinkin mallisarjoihin.

T-sarja esiteltiin syksyllä 2002. Kesällä 2003 esiteltiin nelisylinterisin mootorein varustettu M-sarja sekä XM, runko-ohjattu versio. Nelisylinterinen, erityisesti etukuormaintoihin suunniteltu C-sarja esiteltiin Agritechnica-näyttelyssä Saksassa vuoden 2003 lopulla. Nyt esiteltävä uudistettu A-sarja täydentää Valtran uuden mallistosukupolven, joka alkaa 74 hevosvoimasta ja yltää 280 hevosvoimaan.

Uuden ulkonäön edut eivät ole pelkästään esteettisiä. Voimakkaasti laskeva ja edestä pyöristetty konepeitto parantaa näkyvyyttä. Konepeitto muodostuu yhdestä osasta, joka nousee kokonaisuutena kaasujousien avustamana. Näin päästään mukavasti ja turvallisesti huoltokohteisiin. Konepeiton materiaalina on Telene, joka on erittäin kevyt, kestävä ja ruostumaton materiaali.

Näkyvyyttä parantaa kaikissa mallisarjoissa XM:ää lukuun ottamatta pilaripakoputki, joka on ohjaamon oikean etukulman takana. S-, T- ja M-sarjojen ohjaamajousitus yhdistettynä jousitettuun Aires-etuakseliin vie Valtra-traktorien työ mukavuuden uudelle tasolle.

Valtran tapaan myös 2005-malliston väri- valikoima on runsas, mutta se on vain häviävän pieni osa lukuista rakenne- ja varusteluvaihtoehdoista. Asiakas voi ostohetkellä räätälöidä traktorinsa yhdessä traktorimyyjän kanssa ja valitut ominaisuudet toteutetaan tehtaan kokoonpanolinjalla. Edelleenkin Valtra on selvästi muita valmistajia edellä tarjotessaan asiakkaalle mahdollisuuden suunnitella etukäteen juuri hänen työhönsä parhaiten sopivan traktorin.

Uusi A-sarja

A-mallisto on uudistunut jälleen edukseen. Sarjan perustavoitteena on luotettavien ja yksinkertaisten perusratkaisujen ja hyvien käyttöominaisuuksien avulla päästä hyviin työsaavutuksiin korkealla hyötysuhteella.

Uuden ulkonäön lisäksi A-sarjan traktoreihin on tehty monia käyttöominaisuuksia ja turvallisuutta lisääviä parannuksia.

Kun A-malli tuli markkinoille vuonna 2002, sen tyyppillisenä ominaisuutena oli täysin synkronoitu suunnanvaihtovaihteisto, jossa on 12

nopeutta eteen ja taakse. Selkeäpiirteisen rakenteen ansiosta tämän vaihteiston hyötysuhde on poikkeuksellisen korkea. Nyt tätä voimansiirtoa on kehitetty siten, että nelivedon kytkin toimii samaan tapaan kuin suuremmisakin Valtroissa. Se on monilevyinen matalapainehydrauliikalla irrotettava ja jousivoimalla kytkettävä. Tällöin saadaan aikaan automaattinen nelipyöräjarrutus kaikissa ajotilanteissa.

Helppokäyttöinen voimansiirto

A-sarjan ja sen edeltäjien voimansiirto on

Valtra A-sarja

Mallit	kW	hp	r/min
A 75	54	74	2270
A 85	65	88	2270
A 95	72	98	2270

-mallisto vuodelle 2005

Koko Valtran malliston suunnittelu ja valmistus perustuu asiakaslähtöisyyteen. Värien lisäksi asiakas voi räätälöidä lukuisista varusteista ja ominaisuuksista omiin töihinsä parhaiten soveltuvan Valtran.

todella helppokäyttöinen, mutta sen ominaisuuksia on parannettu entisestään. Nyt tasauspyörästä lukon voi kytkeä ja irrottaa mukavasti sähköisellä keinukytkimellä. Kytkimen polkemista vähentävä HiShift eli "nappikytkin" on ollut A-sarjan lisävarusteena. Tämä ominaisuus on ulotettu voimanoton käyttöön, eli voimanoton voi kytkeä ja irrottaa sähköisesti. Kytkeytymisen nopeus on säädettävissä portaattomasti tarpeen mukaan. Mekaaninen käyttövipu on kuitenkin säilytetty poikkeustilanteiden hallintaa varten.

Mukavuutta ja väljyyttä ohjaamoon

A-sarjan ohjaamo on toiminnallinen ja tyylikäs. Suurista ovista on helppo kulkea valaistuun ohjaamoon. Istuin on monipuolisesti säädettävä ja kääntyy 180 astetta. Myös traktorin hallintalaitteet ovat hyvin käsiin ulottuvilla ja mittarit ovat selkeät ja kertavilkaisulla katsottavat.

Uusi konepeitto on valmistettu kaksikomponenttimuovista ja saranoitu takakulmasta. Konepeitto nousee kokonaisuutena kaasujousien avustuksella. Samalla pakoputki on siirret-

Etukuormaintraktorina A-sarja kuuluu luokkansa eliittiin. HiShift-nappikytkin on valinnaisvarusteena. Se lisää mukavuutta säästämällä työpäivän aikana kuljettajaa jopa sadoilta kytkimen painalluksilta.

Hydrauliikan tuotto on 55 litraa minuutissa. Mekaanis-hydraulisen vetovastussäädön vaihtoehtona on lyömätön elektroninen Autocontrol-hallinta. Lisävarusteisiin kuuluvat myös 2,5 tonnia nostava etunostolaite ja etuvoimanotto.

ty ohjaamon oikeaan kulmaan näkyvyyden parantamiseksi.

Huoltoa on helpotettu olennaisesti: kohteet on koottu vasemmalle puolelle traktoria. Nyt ilmastoinnin kenno on kätevästi vedettävissä ulos puhdistusta varten. Moottorin öljynvaihtoväli on 500 tuntia. Polttoainesäilön täyttöputkea on jatkettu tankkaamisen helpotamiseksi ja korkki on varustettu lukolla.

Ohjaamosta on kolme vaihtoehtoa: normaali ohjaamo, 155 millimetriä matalampi ohjaamo ahtaisiin tiloihin sekä perinteinen metsäohjaamo, jossa on enemmän kääntymistilaa ja kaasupoljin takaseinässä. Koko A-malliston saa myös takavetoisena. Rivijelyyn on saatavilla uusia erikoisrengasvaihtoehtoja.

Ohjaamoj nyt myös

Valtra on tarjonnut ohjaamojousituksen vakiovarusteena S-sarjan traktoreihin jo vuodesta 2001 alkaen. Nyt ohjaamojousitus tulee varustevaihtoehtoksi myös T- ja M-sarjoihin.

Jousitettu ohjaamo on etureunastaan kiinni rungossa tärinäneristimillä kuten ennenkin. Takanurkistaan ohjaamo kiinnittyy runkoon kahdella kierrejousella ja iskunvaimentimella. Sivuttaisliikettä estää ohjaamon oikealla puolella oleva panhard-tanko. Iskunrajoittimet estävät ohjaamon liian liikkeen vaaratilanteissa.

Jousituksen myötä vetokoukun laukaisu vaihtuu hydrauliseksi ja istuin matalataajuus-tuimeksi, joka toimii erinomaisesti yhteen

Kunniakas historia

Valtran A-sarja on jatkumoa vuonna 1956 esitellylle Diesel-Valmetille, jonka ansioita Valmetista ja sen seuraajasta Valtrasta kasvoi kovasta kilpailusta huolimatta maailmanmerkki. Perusfilosofia on sama: luotettavien ja yksinkertaisten perusratkaisujen ja hyvien käyttöominaisuuksien avulla päästään hyviin työsaavutuksiin korkealla hyötysuhteella.

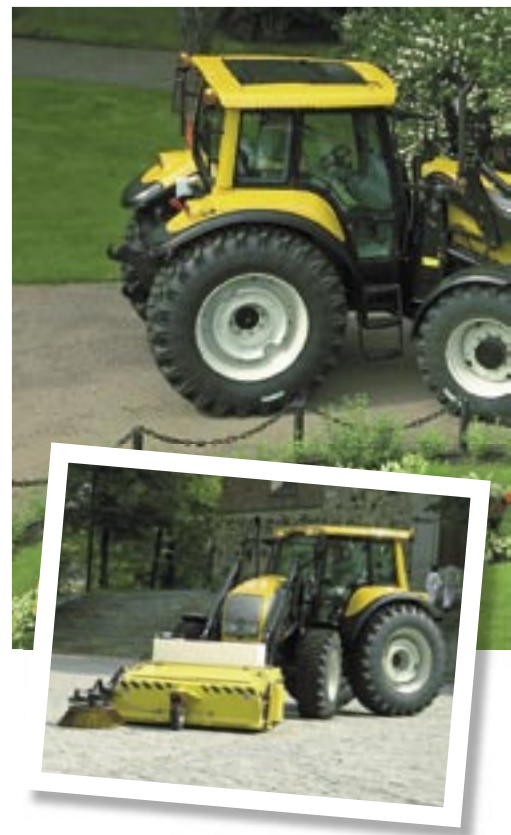
Malli Valmet 565 toi synkronoidun vaihteiston traktoriin. Seuraava suuri askel oli malli 502, joka mullisti käsitykset kokoluokkansa traktorista. Sen avainsana oli ergonomia. Moottoriteho kasvoi isomman kolmosmoottorin myötä mallissa 602. Vuonna 1980 mallistoon tuli ketterä neliveto ja kahta vuotta myöhemmin tultiin 04-sarjaan, joka sijoittui teholtaan pohjoismaisen Volvo BM 05-sarjan alapuolelle.

Vuonna 1985 traktoriin tuli aivan uusi ja moderni 8+4R -nopeuksinen täysin synkronoitu helppokäyttöinen voimansiirto ja entistä ketterämpi neliveto. Vuonna 1992 esiteltiin samaan perheeseen nelisylinterinen 80 hv:n malli 665, josta tuli suurmenestys. Malliston ohjaamo uudistui Satasarjan myötä vuonna 1997. Tuoteperheen nimi muuttui A-sarjaksi vuonna 2002; merkittävään uudistukseen oli suunnanvaihtovaihteisto.

Merkileppäntavaa on, että kehitystyö on mennyt portaattain ja uudistukset on tehty käytännössä hyviksi koettuihin perusrakenteisiin.

Arvion mukaan noin 300 000 Valtran valmistamasta puolesta miljoonasta traktorista on perustunut tähän tuoteperheeseen, joka on edelleen haluttu eri puolilla maailmaa.

City XM –

Jousitus

T- ja M-sarjoihin

ohjaamojousituksen kanssa. Käytännön ajomukavuuden kannalta onkin olennaista juuri istuimen ja ohjaamojousituksen yhteensopivuus.

Ohjaamojousitus vaimentaa tehokkaasti kuljettajaan kohdistuvaa värinää kaikissa käyttötilanteissa. Jousitus vaimentaa normaalissa peltoajossa istuimen pystysuuntaisia heilahduksia noin kolmanneksella. Erittäin kovista pystysuuntaisista iskuista, kuten kynnöspeltoa äestettäessä syntyvistä, jousitus vaimentaa jopa 80 prosenttia. Esimerkiksi hyväkuntoisella sorateilla olevia pieniä töyssyjä jousitus vaimentaa noin 15 prosenttia.

Jousitettu ohjaamo on mukavampi ja säästää kuljettajan selkää etenkin raskaissa töissä.

Ohjaamojousitus vaimentaa tuntuvasti pystysuuntaisia iskuja ja heilahduksia. Jousituksen avulla voi työnopeutta lisätä mukavuuden siitä vähennemättä.

Ohjaamojousituksella varustetulla traktorilla jaksaa tehdä pidempää työpäivää ja sillä voi ajaa nopeammin useissa töissä, jolloin jousitus maksaa äkkiä itsensä takaisin.

Taittuvarunkoinen tehotraktori

Taittuvarunkoisen Valtra XM -traktorin saa nyt myös tutulla City-varustuksella. Valtra XM:llä monet työt, kuten esimerkiksi etukuormaintyöt, sujuvat puolta nopeammin kuin jäykkärunkoisella traktorilla.

Taittuvarunkoisen Valtra XM -traktorin saa nyt myös X-sarjasta tutulla City-varustelulla. City-mallien pohjana on 130 tai 150 hevosvoimainen XM-traktori.

City-etukuormaimessa on pyöräkuormaajista tuttu levyrakenteinen ja suoraan runkoon kiinnitetty aisasto, joka mahdollistaa huomattavasti normaalia raskaammat puskutyöt. Nostovoima ala-asennossa on 3 400 kiloa eli lähes tuplasti enemmän kuin tavallisissa traktorietukuormaimissa.

City-mallin keulassa on 70 litran öljysäiliö ja kuormantunteva lisäpumppu. Traktorin oma hydraulikka ja etupumppu toimivat summautuvasti. Laskennallinen yhteistuotto on peräti 190 litraa minuutissa. Käytännössä tuotto on yli 160 litraa minuutista käytettävästä työkonesta riippuen. Summautuva hydraulikka mahdollistaa useiden työkonien käyttämisen yhtä aikaa myös matalilla kierroksilla.

City-mallissa on järeä ja kovaa käyttöä kestävä teollisuusetuakseli. Etuakselin jäykistys

vakauttaa sivuttaisheilahduksia, mikä helpottaa kuormainkäyttöä. Käyttäjä voi säätää etuakselin jäykkyyttä itse.

Asiakas voi valita etukuormaimen mieleisensä kytkentälevyn neljästä eri vaihtoehdosta: Valtra/Vila, Volvo BM, Kunta 500 tai Euro. Kuormaimen pikaliittimiin voi kytkeä suoraan kahdella hydraulikkasynterillä varustetun työkonen.

Kuormaimen saa myös moottorihydrauliikan käyttöventtiilin ja esimerkiksi harjalaitteelle ja vastapaineettoman paluuöljyputken.

Taittuvarunkoinen traktori on tutkitusti tuottavampi kuin jäykkärunkoinen. Esimerkiksi etukuormaintyöt ahtaassa paikassa sujuvat taittuvarunkoiselta puolet nopeammin.

XM

Lina ja Fabrizio Franceschi sekä heidän neljä lastaan kotitilansa Locanda San Martinon edustalla.

Luontoäiti tietää parhaiten

Elämän perusajatuksemme lähtee täältä; tervehkisyksen ja yksinkertaisuuden arvostamisesta, elämisestä läheisessä yhteydessä luonnon kanssa. Tämä on Locanda San Martinon motto.

Italian Dolomiiteilla sijaitseva Cavizzana on pikkuinen vuoristokylä noin tuhat metriä meren pinnan yläpuolella. Sillä korkeudella vuodenajat ja maatalouden kierto ovat vahvasti sidoksissa toisiinsa. Aikoinaan kylä oli tunnettu kyläseppien pajoista, joissa valmistettiin erilaisia maataloustyökaluja ja olihan siellä myös kalkkipolttolaitos, kuten useimmissa samanlaisissa kylissä.

Juuri tällä alueella sijaitsee **Lina ja Fabrizio Franceschin** maatila, jossa voi myös yöpyä. Vierailijoita varten on talossa neljä huonetta, yksi isompi huoneisto sekä erilliset illallis- ja juhlatilahuoneet. Fabrizio, joka on ammatiltaan kokki, kierteli aikansa maailmaa, mutta kyllästyi lopulta jatkuvan kiertolaiselämään.

Hän halusi juurtua jonnekin ja päätti aloittaa maanviljelyn. Alkajaisiksi hän kunnosti vanhan maatalon ja muutama vuosi sen jälkeen paris-kunta aloitti majoitustoiminnan.

Fabrizio ja Lina kasvattavat tilallaan Saa-nen maitovuohia ja Rendena-lehmiä. Varsat viedään kauemmaksi laitumelle, sen sijaan kanat ja porsaas saavat kuoputtaa rauhassa pihamaata.

Pariskunta tarjoaa vierailleen kotona tehtyä herkullista ruokaa, jonka raaka-aineet tulevat omalta tilalta tai paikallisilta tuottajilta. Tyypillisiä ovat vihannesalkuruoat sekä kotona suolatut lihat, mortandéla, maalaisjuustot, vihan-neslasagne sekä riistaliha katajakastikkeella. Pääruoaksi tarjotaan varsan filettä, kanin lihaa ja papuja. Talvisaikaan on tarjolla porsaanlihaa, paistia ja kylkilihaa sekä hapankaalia. Jälkiruo- kana maistuvat pähkinäkeksit, kermavaahto, marjajäätelö ja omenastrudeli.

Locanda San Martinon tilalla käy vieraita Italian lisäksi Itävalasta, Ranskasta, Saksasta ja USA:sta. Kulinarististen nautintojen lisäksi maa-tila tarjoaa vierailleen hyvät mahdollisuudet vaellukseen, ratsastukseen, veneilyyn ja vuori-kiipeilyyn. Talvella on mainiot mahdollisuudet myös lasketteluun parinkymmenen minuutin ajomatkan päässä sijaitseissa Marvillevan ja Madonna di Campiglion hiihtokeskuksissa.

Maatilalla on kaksi traktoria, joista toinen on Valtra M120 -etukuormaintraktori. Fabrizio Franceschi myöntää, että Valtra oli ”rakkautta ensi silmäyksellä”. Voimakas, mutta samalla mitoitetaan kompakti Valtra on ihannetraktori tilan töihin ja suorituskykyä riittää jyrkillä rin-teillä. Fabrizio on erityisen tyytyväinen Valtran taakseajolaitteeseen, joka on tarpeen niittoko-neen kanssa työskennellessä.

■ Paola Oberto

Tervetuloa Walesiin!

Black Mountains -vuoriston juurella sijaitseva Abergavennyn kaupunki on nähnyt ja kokenut vuosisatojen saatossa enemmän kuin tarpeeksi. Varsin tyypillinen aikansa tapaus sattui vuonna 1175, kun alueelle tunkeutuneet normannit kutsuivat walesilaiset Abergavennyn linnaan juhlaillalliselle. Hyvän ruoan sijaan normannit teurastivat kutsuvieraansa. Walesilaiset kostivat tapauksen muutamia vuosia myöhemmin ja siitä tuli useiksi vuosiksi opetustarina tällä kauniilla alueella.

Yhdeksänsataa vuotta myöhemmin tervetulo-toivotukset Hardwickin maatilalla, Abergavennyn eteläosassa ovat huomattavasti sydämellisemmät. **Carol** ja **Cyril Jones** laajensivat maatilansa toimintaa aamiaismajoitustoimintaan vuonna 1998; siihen aikaan tilalla oli 70 lehmää ja maidon hinta oli romahtanut.

– Tarvitsimme toisen tulolähteen ja aamiaismajoitus tuntui silloin hyvältä vaihtoehdolta,

Carol ja Cyriilin moderni tila sijaitsee Black Mountains -vuoriston juurella. Paikka on ihanteellinen sekä maanviljelylle että ulkoilulle.

selvittää Carol. Nyt viisi vuotta myöhemmin ja tilan selvittyä suu- ja sorkkataudin sekä tuberkuloosin tuhoilta, 260 hehtaarin tilalla on 120 holsteinfriisiläistä, niiden jälkeläisiä ja majoitus-toiminta on laajentunut tilan ympärivuotiseksi toiminnaksi.

Isossa walesilaisittain tyypillisessä maalais-talossa on kolme vuokrattavaa huonetta, joista kahdessa omat kylpyhuoneet ja yhden huoneen kylpyhuone sijaitsee porraskäytävän yhteydessä. Kaikissa huoneissa on TV, kahvinkeitin, toimahdollisuus, lämmitys ja kauniit näkymät ympäröivälle maaseudulle. Aamiaistarjoilu on joustavaa. Jos haluat viettää päivän vaellellen Black Mountains -vuoristossa tai Brecon Beacons -luonnonpuistossa, saat aamiaisen aamuvarhain. Silloin keittiövuorossa on todennäköisesti Cyril. Heille, jotka haluavat alkaa päivänsä vähän myöhemmin, tarjoilee aamiaisen Carol, sillä Cyril on silloin jo aamupuuhissa navetassa.

Investointeja navettaan ja lypsyrobotteihin

Carol ja Cyril ovat vastikään investoineet uuteen navettaan ja lypsyrobotteihin.

– Nyt meillä on enemmän aikaa olla eläinten kanssa sekä hoitaa muita asioita, kun lypsä-

Dave hoitaa tilan peltotyöt ja käytössä on uudehkot Valtra T120 ja T160. Suunnitelmissa on myös urakointityön lisääminen.

minen ei vie niin kauan aikaa, toteaa Carol, joka omistautuu enemmän tilan hoitoon kuin majoitustoimintaan. Hän tekee myös talon myöhäisimmät työt ja käy katsomassa eläimiä vielä päivän päätteeksi. Hänen poikansa **Dave** tekee suurimman osan peltotöistä. Uudehkot Valtrat, T120 ja T160, korvasivat tilan aiemmat vanhat traktorit, joiden korjaaminen ja ylläpito osoittautui kannattamattomaksi.

– Ja nyt kuluu polttoainettakin vähemmän, toteaa Dave, joka suunnittelee myös urakointitoiminnan laajentamista. Tänä vuonna hän aikoo tehdä rehua kymmenen mailin alueella.

Carol ja Cyriilin tilalla poikkeaa yöpyjiä useista maista

– Lontoolaiset ihmettelevät usein, kun täällä on niin hiljaista. Myös pimeys ihmetyttää, silloin kun kuu ei näy täydeltä. Hollantilaiset yksinkertaisesti vain ihailevat kumpuilevaa maastoa. Eräskin hollantilaisperhe on käynyt tilalla useita vuosia peräkkäin. Amerikkalaiset taas pitävät aluetta ”vanhanaikaisen” mukavana.

Hardwickin maitotilalta (Welsh Tourist Boardin arvioinnin mukaan kolme tähteä) voi vararata majoituksen soittamalla numeroon +358 44 (0)1873 853513 tai lähettämällä sähköpostin osoitteeseen:

carol.hardwickfarm@virgin.net.

Varmasti mielenkiintoinen kokemus!

■ Roger Thomas

Lisätietoja: www.s-h-systems.co.uk/hotels/hardwickfarm.html

Etelämantereella työskentelee Valmet-traktori

***Etelämantereella työskentelee tiettävästi vain yksi traktori, Volvo BM Valmet 505, jonka suomalainen Finnarp-retkikunta vei Etelämanterelle vuonna 1988. Viiden toista vuoden aikana traktori on kokenut monenlaista. Kerran myrsky vei etukauhan, toisen kerran öljypohja hajosi veto-
töissä ja onpa traktorille tehty moottoriremonttikin harrastajavoimin ja käsipelissä.***

– Traktorilla on tehty tutkimusasemalla lumitöitä ja erilaista tavaroiden siirtelyä. Etukor-
main on hyvä väline päivittäisessä polttoaine-
tynnyreiden käsittelyssä. Lisäksi siitä oli iso
apu silloin, kun tutkimusasemaa peruskorjattiin
ja laajennettiin, kertoo retkikunnan johtaja
Henrik Sandler.

Tutkimusasemalla työskennellään vain
kesäisin. Sikäläisen kesän aikana tutkimusase-
man ympäristössä on yleensä viitisen astetta
pakkasta ja aurinko paistaa ympäri vuorokau-
den. Talvella aurinko laskee kuukausien ajaksi
ja pakkasen voi laskea –50 asteeseen.

– Kesällä olosuhteet ovat ihan siedettävät.
Talvellakin täällä on lämmintä, jos vertaa man-
tereen keskiosiin, jossa pakkasta voi olla 70–80
astetta. Kosteutta täällä ei ole pakkasen vuok-
si lainkaan, joten koneet eivät ruostu, kertoo
Sandler.

Suomalaisten asema sijaitsee noin viisi
kilometriä pitkän ja kaksi kilometriä leveän kal-
liovuoren päällä. Lähistöllä on myös ruotsalais-
ten asema. Rantaan on kesäisin noin 180 kilo-
metrin matka, mutta aseman lähelle pääsee
laskeutumaan lentokoneella. Traktorilla ajetaan
vain aseman alueella. Jäätiköllä uhkaavat petol-
iset railot, myrskyt sekä pehmeä lumi.

Myrsky vei etukauhan

Myrskyt ovat Etelämantereella vaarallisia tai
vähintään kiusallisia. Kova tuuli voi nousta
muutamassa tunnissa ja kestää viikon. Myrs-
kyssä ei näe metriä eteenpäin, vaan on edettävä
käsikopelolla. Tutkimusmatkailijoita on kuollut
myrskyssä, kun he ovat eksyneet kontatessaan
kymmenen metrin matkaa teltasta toiseen.

– Näiden myrskyjen jälkeen aseman alu-
eella riittää lumitöitä. Lumi on täällä hyvin
kovaa, vähän kuin jään ja lumen välimuotoa.
Traktori saa jyskyttää rakennusten tuulensuojai-

**Lääkäri Arttu Lahdenperä ja geologi Saku Vuori
vaihtoivat Valmet 505:n öljypohjan perustyöka-
luilla ja ilman minkäänlaista traktorikoulutusta.**

Valtra MultiTool

– Tehoa elektroniikan huoltoon

selle puolille kertyviä monimetrisiä lumipenke-
koja oikein tosissaan, kertoo Sandler.

Myrskyn voimasta kertoo se, että kerran
tuuli vei traktorin etukauhan ja riepotteli sitä
pitkin kallioita satojen metrien matkan. Kauha
löytyi pahoin vääntyneenä, mutta retkikunta
sai nuijittua sen käyttökuntoon.

Koneremontti tilapäistyökaluin

Traktoria käytettiin ahkerasti 1980- ja 1990-
luvun taitteessa. Moottorin öljypohja kuitenkin
halkesi 1990-luvun alkupuolella hinaustöissä.
Korjaaminen jäi, kun mukana ei ollut varsinais-
ta mekaanikkoa eikä traktoria kaivattukaan,
kun mukana ei ollut osaavia kuljettajia.

– Vuonna 1999 retkikunnan lääkäri **Arttu
Lahdenperä** alkoi korjata traktoria, kun retki
alkoi olla loppuillaan. Minä lähdin hänen avuk-
seen, kun sain omat kamani pakattua kotimat-
kaa varten, kertoo geologi **Saku Vuori**.

Työ tehtiin tuulelta suojassa kaarihallissa.
Traktorin etupää nostettiin ylös kaikkien ase-
malta löytyneiden tunkkien, vinssien, kuorma-
lavojen ja puupölkkyjen avulla. Lopulta traktori
oli tarpeeksi ylhäällä. Ei ehkä aivan turvallis-
esti, mutta tarpeeksi tukevasti, että alle uskalsi
mennä.

– Meillä ei ollut kummallakaan mitään
koulutusta tai pohjatietoja työstä. Arttu oli
joskus vaihtanut Saab 96:n vaihdelaatikon ja
minä olin poikana korjannut mopoja, muiste-
lee Vuori.

Öljypohjan vaihto sinällään onnistui hel-
posti. Isoin ongelma oli laittaa vetoakseli takai-
sin kiinni etuakselista vahingossa irronnee-
seen liitinholkkiin. Työ onnistui kuitenkin, kun
holkkia lämmitettiin kuumailmapuhaltimella
niin, että se laajeni.

Lopuksi kaikki pultit ja mutterit saatiin
tiukalle, uutta öljyä tankkiin, akku lataukseen,
vähän öljyä sylintereihin, mutta startti ei inah-
tanutkaan. Miehet etsivät uuden startin vara-
osista ja yrittivät uudelleen. Kone alkoi pyöriä
ja hörähti lopulta käyntiin.

– Kyllä siinä riemu repesi. Meillä oli hymy
niin leveä, että olisi voinut syödä nakkeja poi-
kittain. Muut katsoivat ihmeissään, kun ajoim-
me aseman pihalla ympyrää sikarit suussa ja
torvea soittaen, muistelee Vuori.

■ **Tommi Pitenius**

***Vaatimukset traktorin käyttövarmuudelle
ja huollon nopeudelle kasvavat jatkuvasti.
Tehokas maatalous tai urakointi ei salli
pitkiä seisokkeja eikä huoltoajoja. Myös
traktoreiden lisääntynyt elektroniikka luo
haasteita huoltajille.***

Lääkkeeksi tähän tilanteeseen Valtra on valmis-
tanut sopimushuoltajiensa käyttöön MultiTool
-huoltolaitteen. MultiTool on korjaamo- ja kent-
täolosuhteisiin soveltuva tietokone ja ohjel-
misto, jotka on suunniteltu nimenomaan Valtra
-traktoreiden elektronisten ohjausjärjestelmien
huoltoihin ja korjauksiin.

Huolto helpommaksi ja nopeammaksi

Aiemmin huolloissa saattoi olla käytössä kym-
menien eri valmistajien kannettavia tietokonei-
ta, useita eri Windows-versioita ja myös kaape-
leille tarvittavat liittimet saattoivat tietokonees-
ta puuttua. Tämän vuoksi Valtra päätti kehittää
oman huoltolaitteen, jossa olisi kaikki tarvittava
valmiina ja takuulla yhteensopivana.

MultiTool:n ja sen ohjelmiston toimivuus
on helpompi taata, koska itse laite ja Linux-poh-
jainen käyttöjärjestelmä ovat aina samanlaiset.
Lisäksi haluttiin, että samalla laitteella voidaan
tehdä mahdollisimman monta työtä nopeat-
sti ja helposti. Sopimushuoltaja saa uusimmat
ohjelmat Internetistä tai valmiilla muistikortilla.
Mistikortti laitetaan MultiTool:n korttipaikkaan
ja MultiTool:ita uusimmat päivitykset syötetään
huoltoliittimen kautta traktoriin.

Huoltomies voi tarkistaa ja päivittää esi-
merkiksi T- tai HiTech -sarjan traktorin kaikki

järjestelmät noin puolessa tunnissa. Homma
onnistuu yhtä hyvin niin pellolla kuin huoltohal-
lissa. Traktorin huoltomiehen laajentuneeseen
työnkuvaan kuuluu siis mekaanisten huoltotöi-
den lisäksi elektroniikan ja ohjelmien huoltotyöt
MultiTool -huoltolaitteella.

MultiTool -huoltolaitteen käyttöönotto
Valtran kansainvälisessä huoltoverkostossa on
hyvässä vauhdissa. Joissakin maissa on siirryt-
ty siihen jo kokonaan, esimerkiksi Norjassa ja
Tanskassa MultiTool on käytössä jokaisessa
huoltopisteessä.

■ **Markku Peltonen**

Yksi laite – monta käyttöä

- Traktorin ohjelmointi: ohjelmien päivitys
tai varaosaohjaimen asennus (HiTech,
Mezzo&Mega EEM, C-sarja, M-sarja,
T-sarja)
- Traktorin perusasetukset
- Sähköisesti ohjatun moottorin perus-
asetukset
- Lisävarusteiden asennus
- Ohjainyksiköiden ja niihin kytkettyjen
kytkimien, antureiden ja toimilaitteiden
testaus (Input/output-testaus)
- Traktorin CAN-väylässä liikkuvien viestien
tarkastelu eli CAN-testeri
- Sähköisesti ohjatun moottorin tarkastus
ja säätäminen

Vanhan vitsin mukaan, Irlannin kauneus johtuu päivittäisestä kylpemisestä. Totta tai ei, mutta Valtamereltä tulevat läntiset tuulet tuovat runsaita sateita koko saarelle. Golfvirta takaa kuitenkin, että ilma on

suhteellisen lämmin koko vuoden. Ruoho kasvaa hyvin ja tästä johtuen myös karja voi erinomaisesti, mikä osaltaan onkin vaikuttanut irlantilaisien maanviljelijöiden hyvään maineeseen.

Irlannin sääolosuhteet eivät ole pal-

joakaan muuttuneet monen sukupolvien aikana, mutta maanviljelyn kasvot ovat kyllä muuttumassa. Kuten muuallakin Euroopassa, pienet tilat ovat sulautumassa isompiin yksiköihin ja urakoitsijat hoitavat ison osan peltotöistä.

Irlantilaiset urakoitsi

Clarken perheeltä urakointi sujuu

Irlannin itäosassa sijaitseva R & G Clarke -urakointiliike on hyvä esimerkki siitä, miten alan kasvamista voi hyödyntää. Yrityksessä työskentelee isä **Gerry** ja hänen poikansa **Ronan** ja **Gavin** sekä pari täysiaikaista ja muutama osa-aikainen työntekijä. Urakointiyritys on erikoistunut muovipäälysteiden pyöröpaalien tekemiseen. Niitä tulee vuodessa yli 35 000 noin 1 400:n hehtaarin alueella.

Kausi alkaa toukokuun puolivälistä ja päättyy syyskuun loppuun tai lokakuun alkuun, mikäli sää sallii. Clarken perheellä on viisi Valtra-tractor, kolme niittokoneita sekä pari yhdistelmäpaalainkoneita, yksi paalain ja erillinen muovituskone.

Tämä, toiminnoiltaan varsin epätavallinen yritys laskuttaa työstään paalihinnan, eli noin 8.5 euroa per yksikkö. Hinta kattaa koko prosessin, korjuusta keräämiseen.

– Tämä laskutustapa eliminoi peltojen koosta johtuvat eriarvoisuudet, ja mitä kevyempi sato, sitä nopeammin sujuvat työt, kertoo Gerry. Samaisella menetelmällä vältetään myös laskuttamasta eri hintaa ensimmäisestä ja seuraavista korjuista.

– Suurin osa maanviljelijöistä haluaa, että paalit tehdään pelloilla. Siinä työssä käytämme kahta uutta T-sarjan konetta paalainten kanssa.

Hyviä kokemuksia Valtroista

Valtra on suhteellisen uusi traktorimerkki Irlannissa. Miten jo 30 vuotta urakointia harrastanut

Hyvä pito, vahva vääntö ja kyky hoitaa raskaita paalikoneita ovat olennaisia vaatimuksia Clarken työkoneille.

Clarken perhe päätyi Valtraan maassa, jossa merkkiuskollisuus yleensäkin on korkea?

– Olemme jo monta vuotta ostaneet koneita Gerard Clerke Farm Machinery Ltd -nimisestä koneliikkeestä, jossa on erinomainen palvelu, kommentoi Gerry ja jatkaa: – Kun Gerard noin kymmenen vuotta sitten otti Valmet-edustuksen, ajattelimme olla reiluja ja kokeilla näitä suomalaisia traktoreita – emmekä ole katu-neet! Ensimmäinen koneemme vuonna 1997

Ronan Clarke ja hänen isänsä Gerry arvostavat Valtrojen matalia käyttö-kustannuksia sekä helppokäyttöisyyttä.

oli Valmet 8050, jonka kanssa ei ole ollut mitään ongelmia. Toinen oli 900-sarjalainen, joka oli pieni mutta hieno kone. Kolmas oli 8150-sarjalainen, jota käyttää nykyisin veljeni omalla tilallansa.

Perheen traktorikantaan kuuluu tänä päivänä uudet T160 ja T140 sekä yksi T120, 8350 ja 6550. Molemmilla veljillä on teknistä ammattitaitoa omasta takaa; Ronan valmistui insinööriksi vuonna 1999 ja Gavin valmistuu tänä keväänä.

Veljekset ovat yhtä mieltä siitä, että Valtran ohjaamo on sekä mukava että ergonominen. Myös moottorin vääntö saa heiltä kiitosta. Se riittää raskaiden paalainten vetämiseen vaikeassakin maastossa. Kahden paalin kuormat voivat painaa jopa kahdeksan tonnia.

Paalisesongin päätyttyä riittää urakoitsijoille myös paljon muuta traktoriötä, kuten kyntämistä, ruiskutusta, kylvöä, lannoitustyötä, pensasleikkua...

Onko veljesten suunnitelmissa hankkia lisää Valtroja?

– Mahdollisesti, mutta ei lähiaikoina. Valtrat ovat niin luotettavia ja kestävätkä pitkään.

Lämmin ja sateinen Irlanti on ihanteellinen maa ruoholle ja karjalle.

karjat luottavat Valtraan

Rehunteko luonnistuu hyvillä koneilla

Shanahanin veljeksillä, **Timillä, Martinilla ja Tonilla** on puolestaan jo kymmenen Valtraa. Länsi-Irlannissa sijaitseva urakointiyritys hoitaa lähinnä rehuntekoa tällä pääosin karjatilalu- alu- eella. Shanahanin veljekset keräävät yleensä rehua varastointialueisiin, joskin paalaamis- palvelut ovat myös saatavissa niille asiakkaille, jotka sitä haluavat.

Yrityksen ensimmäinen Valmet-traktori ostettiin koeajon jälkeen, jonka eräs Lounais- Irlannissa sijaitseva koneliike järjesti.

- Siihen aikaan ei ollut paikallista Valmet- myyntipistettä, muistelee Tim.
- Olimme saaneet kuulla, että Valmetit ovat hyviä koneita, joten päätimme kokeilla. Vaati

aikamoisia järjestelyjä, että saimme yhden Valmetin tänne niin kaukaa koeajoon, mutta sen jälkeen kone jäikin meille!

Tämä vuonna 1995 ostettu Valmet 8400 on vielä käytössä 13 000 käyttötunnin jälkeenkin.

– Sille ei ole tehtyä yhtään ylimääräistä huoltoa, perushuollot ovat riittäneet. Eikä siitä koneesta vuoda tippaakaan öljyä kaikkien vuo- sien jälkeen.

Samana vuonna ostettiin toinenkin 8400, jolla nyt on ajettu 8 500 työtuntia. Veljeksillä on lisäksi kolme 8450:ä, kaksi 8050:ä, yksi 8150 ja uusi T160.

Pappakin käyttää

Veljesten isä, 71-vuotias **David Shanahan**, vastaa itse Valtra 8550:n hoidosta, sillä hän työskentelee yrityksessä edelleen kokopäiväi- sesti. Viimeisen neljän vuoden aikana hänen traktoriinsa on tullut mittavat 7 000 tuntia.

Yksi veljesten menestyksen salaisuuksista on luotettavuus.

- Kerromme asiakkaalle aina, milloin teem- me työn ja hoidamme sen niin kuin olemme luvanneet. Tätä varten tarvitaan tietenkin myös luotettavia koneita, Tim mainitsee.

71-vuotias David Shanahan tekee edelleen täysmittaisia työpäiviä – hänen 8550:llä on ajettu jo 7 000 tuntia! Kone on hänen ikioma, jota hänen lisäksi saa käyttää vain pojanpoika David.

Shanahanin veljesten traktorit ovat kovassa käytössä – yli 1 000 tuntia vuodessa.

Vuonna 1995 ostetulla 8400:lla on mittarissa jo lähes 13 000 tuntia, mutta silti se on edelleen kovassa käytössä.

Hän kertoo myös, että maanviljely tällä alueella Irlannissa on muuttumassa.

- Ennen maanviljelyä oli lähinnä elämän- tapa, ja onhan niitäkin tiloja vielä olemassa, mutta entistä enemmän maanviljelyksestä on tulossa puhdasta liiketoimintaa – ja tilojen koot ovat kasvamassa.

Rehuntekokauden loppuessa veljekset hoitavat myös monta muuta työtä karjatilailloilla. Kyntö- ja kylvötyöt ovat tavallisimpia.

Nykyisin veljesten traktorikauppihana palve- lee läheisessä Brosnan kaupungissa sijaitseva koneliike.

- Se palveleekin hyvin, kommentoi Tim, – mutta ei se meistä kyllä rikastu. Traktorimme eivät kerta kaikkiaan hajoa!

Veljesten mukaan Valtrojen suosio on sel- västi kasvanut urakoitsijoiden keskuudessa. Ennen vanhaan konekannassa saattoi olla usei- ta eri traktorimerkkejä, joita käytettiin tasaver- taisesti. Ajan kuluessa huomattiin kuitenkin, miten kuskit rupesivat suosimaan Valtroja, vaik- ka toinenkin, vielä uudempi merkki olisi ollut käytettävissä.

■ Roger Thomas

Makean nälkä ei pääse yllät

Viisi miljoonaa tonnia sokeriruokoa vuodessa

Sertaozinhon alueella Brasiliassa toimii iso ja makea yritys. Santa Elisan sokeritehdas jalostaa viisi miljoonaa tonnia sokeriruokoa maailman markkinoille. Valtaosa tehtaan jalostamasta ruo'osta tulee yrityksen omilta pelloilta. Pieni osa ostetaan paikallisilta viljelijöiltä tehtaalle toimitettuna.

Yrityksellä on sokeriruokoa tehtaan lähiympäristössä noin 30 000 hehtaarin alalla. Ruo'on viljelykierto on viiden vuoden mittainen. Viiden sadon leikkaamisen jälkeen maa kynnetään yli 20 sentin syvyydeltä ja pellossa kasvatetaan yksi nopeakasvuinen maapähkinäsato. Pähkinöiden jälkeen on taas vuorossa sokeriruoko. Noin puolimetristen ruokokappeleiden istuttamisen, eli vaakatasoon vajaan 20 sentin syvyyteen hautaamisen jälkeen maa saa olla muokkaamatta viitisen vuotta ja puskea noin 75 tonnin hehtaarisatoa leikkuuta kohti.

Konekorjuu valtaa alaa

Aiemmin sokeriruo'on korjuu tapahtui käsipeilillä. Leikkuuta odottavan ruo'on lehdet alkavat kuivua ja ennen leikkuuta kasvusto poltetaan. Syitä polttoon on kaksi: kuivat ja terävät lehdet vaikeuttaisivat nostoa huomattavasti ja toisaalta kunnon roihu karkottaa pellosta käärmeet

ja muut ei toivottavat työn häiritsijät. Polton jälkeen pitkäveitsillä miehillä on kiire napsia kolmen–neljän metrin mittaiset ruo'ot talteen, sillä sokeri alkaa hajaantua noin vuorokauden kuluttua poltosta.

Viime vuosina käsikorjuun osuus on koko ajan laskenut. Santa Elisan sadosta korjataan jo puolet koneella ja prosenttiosuus kasvaa koko ajan. Noin 200 000 euron arvoinen ruokopuimuri leikkaa kasvuston, pilkkoo ruo'on vaaksan mittaisiin pätkiin ja siirtää sen vierellä kulkevan Valtran vetämään vaunuun. Ruokojen

Maantiekuljetuksessa yksi vetoauto käyttää kahta perävaunua. Kun toista viedään niin toista täytetään. Tehtaan päässä on oma vetoauto hoitelemassa perävaunun siirtoja. Kuorma-auton kuski ei poistu ohjaamosta sen paremmin perävaunun irrotuksen kuin kiinnityksenkään takia.

Yötä päivää maaliskuulta lokakuulle tapahtuva sokeriruo'on korjuujakso on kova ponnistus niin kalustolle kuin miehillekin. Ammattitaito ja luotettavuus ovat avainasioita sadonkorjuussa.

tämään

lehdet puhalletaan peltoon. Traktorin perässä on yleensä kolme vaunua, joihin kuhunkin menee vajaa 10 tonnia ruokoa. Nopeassa tahdissa traktorit vetävät täydet vaunut pellon päässä odottavaan rekkaan, johon mahtuu 80 tonnin lasti.

Santa Elisa on parasta aikaa vaihtamassa traktorikalustoaan Valtraan. Tällä hetkellä pelloilla on jo yli 20 Valtraa, pääasiassa 180 hevosvoimaisia kärrynvetäjiä. Yhtenä merkittävänä syynä Valtroiin siirtymisessä on ollut polttoainetalous. Aiempaan merkkiin verrattuna Valtran BH180 selviää samasta työstä noin viisi litraa alhaisemmalla polttoaineen kulutuksella tunnissa. Kun jokaiseen traktoriin tulee noin 4 000 tuntia vuodessa, niin säästö on todella mittava. Myös koneiden luotettavuus ja erittäin nopea huoltopalvelu ovat omalta osaltaan kääntäneet Santa Elisan konevastaavat Valtran kannalle. Vaihtoon traktorit lähtevät viiden vuoden iässä, eli kun mittariin on pyörähtänyt 20 000 raskasta työtuntia, mikä omalta osaltaan kertoo Valtrojen luotettavuudesta.

Ympäristöasiat kunniaissa

Konekorjuu on huomattavasti ekologisempaa kuin perinteinen käsikorjuu. Polton ilmastoon ja maaperään kohdistuvan haitallisen vaikutuksen lisäksi konekorjuussa on vielä yksi merkittävä etu. Ruokopuimurin jäljiltä pellon pintaan jää melkoinen kerros lehtisilppua estämään kosteuden haihtumista maasta.

Sokeriruokoprosessin jäteliemi johdetaan kiinteitä putkilinjoja myöten peltolohkoille. Höyryävän lämmin ja ravinnepitoinen liemi sadetetaan pelloille takaamaan leikkuun jälkeen ruo' on mahdollisimman nopea kasvuunlähtö. Viljelytekniinen ekologisuus ja ravinteiden kierrätys on viime vuosina parantunut nopeasti. Tämän lisäksi ruoko on Brasilian melkoinen ekokasvi muutenkin, sillä sokerin lisäksi siitä tehdään mittava määrä alkoholia polttoaineeksi Brasilian maantiliikenteeseen korvaamaan bensiiniä.

■ Visa Vilku

Ajamalla

traktori Suolahdesta Italiaan

Italialainen maanviljelijä Luca Caprano ajoi ostamansa uuden Valtra M120 EcoPower -traktorin Suolahden tehtaalta kotiinsa Cesiomaggioreen Koillis-Italiaan. Caprano ajoi traktorilla vuorotellen ystäviensä kanssa 24 tuntia vuorokaudessa. 40 kilometrin tuntinopeudella matka kesti kaikkiaan kuusi päivää.

Matka alkoi Suolahden tehtaalta ja jatkui Ruotsin, Tanskan ja Saksan kautta yli Alppien Italiaan. Matkan päätepiste oli Veronan maatalousnäyttely, jossa koko tiimi sai hienon vastaanoton.

– Ohjaamo on miellyttävä ja hiljainen. Vaikka uutta teknologiaa on enemmän kuin riittämiin, kaikki hallintalaitteet ovat hyvin

käsillä ja helppokäyttöisiä. Etuakselin jousitus antoi mukavan pehmeät kyydit koko matkan ajan, kertoi Caprano 3 000 kilometrin matkansa päätteeksi.

Traktori toimi moitteettomasti koko matkan. Yhtään huoltoa ei tarvinnut tehdä, minkä vuoksi joukkue saapui määränpäähän jo ennakoitua aikaisemmin.

– Alhainen polttoaineenkulutus, keskimäärin 10 litraa tunnissa, oli positiivinen yllätys, lisää Caprano

Veronan messujen jälkeen Caprano jatkoi matkaansa traktorilla kotitalalleen Cesiomaggioreen. Capranot viljelevät maatilallaan luomuvihanneksia. Lisäksi heillä on 12 lehmää. Uutta M120 -traktoria käytetään pääasiassa peltotöissä ja urakoinnissa.

Koko tiimi traktoritehtaalla Suolahdessa valmiina 3000 kilometrin matkalle.

Aika juhlia Italiassa.

Viljavien tasankojen syleilyssä

Skånen lääni on Ruotsin viljavinta aluetta. Vehmaiden viljelyspeltujen ympäröimällä pienellä keitaalla sijaitsee Charlotta ja Mikeal Wilhelmssonin maatila, jossa satunnainen matkailija voi myös yöpyä.

Koska Skåne sijaitsee maan eteläisimmässä osassa ja on samalla myös kauttakulkualue Keski-Eurooppaan ja päinvastoin, ovat yöpyjätkin usein läpikulkumatkalla jompaankumpaan suuntaan.

– Monet haluavat käydä Tukholmassa tai jossakin muussa ennalta sovitussa paikassa, ja silloin on mukava yöpyä maaseudun rauhassa, kaukana hotelleista ja suurkaupungeista, sanoo Lotta.

Vastaavasti vieraista monet tulevat tännepäin muualta Ruotsista tai Norjasta ja yöpyvät matkallaan Tanskaan tai palatessaan.

– Vieraamme suhtautuvat useimmiten myönteisesti tämäntapaiseen yöpymiseen, eikä heillä ole erityisen suuria vaatimuksia tai ennako-odotuksia, toteaa Micke. He kaipaavat

yksinkertaisesti vain yöpymispaikkaa, josta voivat seuraavana päivän jatkaa matkaansa.

– Onhan se mukavaa kun sängyt on valmiiksi laitettu ja aamiaisen odottaa valmiina ennen matkan jatkamista, lisää Lotta.

– Kerran Pohjois-Ruotsista tuli yksi perhe, joka oli matkalla Legolandiin Tanskaan. Heidän pieni poikansa sai ajaa Micken kanssa traktoria. Paluumatkalla he soittivat uudestaan ja kysyivät yöpymistä. He kertoivat, että eipä olisi kannattanut pikkumiehen kanssa mennä Tanskaan asti, kun tämä oli puhunut koko matkan ajan vain traktorilla ajosta, kertoo Lotta.

Elämää ja vilskettä tilalla

Wirketorpin tilalla on harjoitettu aamiaismajoitusta jo pari vuotta. Syy toiminnan aloittamiseen oli yksinkertainen: majoituspalvelun myötä sekä Lotta että Micke voivat työskennellä kotona ja näin myös koko tilan suuri kartanorakennus pidetään ”elävänä”. Majoitusta varten on käytettävissä kolme huonetta, aamiaishuone, suihkutilat ja TV.

Lotan ja Micken tilalle opastaa tien vieressä oleva kyltti: Wirketorp Bed & Breakfast.

– Jos yöpyjiä on paljon, tarjoamme aamiaisen talon isossa ruokasalissa. Huone on suuri ja se on kalustettu vanhoilla kauniilla huonekaluilla. Sitä vieraat aina ihailevat, sanoo Lotta.

– Huoneissa on yhteensä kahdeksan vuodetta. Se on maksimimäärä vieraita, joille voimme valmistaa ruoan omassa keittiössämme. Jos yöpymispaikkoja olisi enemmän, paikka luokiteltaisiin hotelliksi ja silloin laki asettaa enemmän vaatimuksia ainakin keittiölle, hätäpoistumisteille ja vammaisten huomioimiselle rakennuksessa.

Millaisia nähtävyyksiä alue sitten tarjoaa pitkänmatkan kulkijoille?

– Useimmilla vierailloin on jo suunnitelmat valmiina, minne ovat menossa ja mitä odottavat matkaltaan, mutta mikäli joku on kiinnostunut alueen nähtävyyksistä, niin täällähän on hienoja skånelaisia linnoja ja kartanoita. Varmasti vierailunarvoinen paikka on myös pieni ja viihtyisä Ven-saari Öresundissa. Skåne on tietysti paljon muutakin, kuten tasankoja, merta, pyökkimetsiä ja miksipä ei myös kansallispuistomme Söderåsenissa.

– Vieraista kaksi kolmasosaa on ruotsalaisia ja loput tulevat Englannista, Saksasta, Italiasta ja muista Euroopan maista. Kaukaisin yöpyjä tähän mennessä on ollut Japanista.

Tyypillinen skånelainen tila

Wirketorp on alueelle tyypillinen tasangon tila. Ainoat puut ovat talon ympärillä sekä pihatien varressa. Keskellä pihamaata kasvaa yksi istutettu pyökki.

Tallissa seisoo kaksi Valtraa: T170 ja 8550.

– On hauskaa majoittaa yövieraita. Silloin taloon tulee elämää ja liikettä. Monet vieraat ovat kiinnostuneita myös työstämme ja tulevat mukaan viljelyksille tai iltaisin kanssani vieraalle, sanoo Micke.

– Majoitustoiminta rikastuttaa elämää, se on melkein kuin itse matkustaisi. Onhan se mielenkiintoista tavata uusia ihmisiä ja tutustua muihinkin kulttuureihin, kiteyttää Lotta.

Jos haluat kokeilla yöpymistä Wirketorpiin, löydät lisätietoja osoitteesta www.wirketorp.se.

■ Eric Andersson

Äärimmäisenä vasemalla leikkiveri Melina, Wilhelmssonien kolme lasta: pikkusisko Lillea, tuleva traktorinkuljettaja Karl-Johan ja takana Jonatan.

Hurskaiset korjaavat turvetta liki 70 hehtaarin alueelta. Työkaluina on järeä imuvaunu sekä kolme Valtraa.

T170 seuraa 8400:n renkaanjäljissä

Turvesuolla tarvitaan raakaa voimaa

Tilanne kainuulaisella turvesuolla ei näytä hyvältä juhannuksen jälkeen. Vettä on satanut lähes koko alkukesän eikä aumassa ole vielä paljonkaan turvetta. Koko kesän korjuutavoitteesta on saatu talteen vasta pieni osa. Tilanne on sama kaikkialla Suomessa paitsi osissa Etelä- ja Länsi-Suomea.

– Ei auta muuta kuin toivoa parempia keleşj. Ja pakkohan niitä on tulla. Sadepäivinä pitää huolta kalusto niin hyvään kuntoon, että töitä voidaan puskea tosissaan kunhan sateet loppuvat, kertoo Kajaanissa kolmella suolla urakoiva **Alpo Hurskainen**.

Hurskainen toimittaa Kajaanin Voimalle turvetta Suurisuoilta, Kivisuolta ja Katvansuolta, yhteensä 70 hehtaarin alueelta. Suot ovat olleet tuotannossa jo pitkään ja pohja näkyy jo paikoitellen. Soiden hyvä puoli on se, että ne sijaitsevat 15 kilometrin päässä voimalaitokselta. Voimalaitoksella on vain noin päivän varasto polttoainetta ja kovilla pakkasilla turvetta ajetaan lähimmiltä soilta kiivaaseen tahtiin.

Voimaa kuin 8400:ssa

Hurskainen korjaa turvetta imuvaunuilla ja kolmella Valtran traktorilla. Käytössä on 8050, 8150 ja T170. Apuna Alpolla on kesäisin poika **Jarmo** ja yksi palkattu työntekijä. Talvisin Hurskaiset auraavat katuja, pihvoja ja pyöräteitä Kajaanissa. Aurattavaa aluetta on niin, että kierrokseen menee kahdella koneella reilut 12 tuntia.

Alpo ja hänen poikansa Jarmo Hurskainen päivittelevät sateisia keleşj. Sadepäivät käytetään kuitenkin kaluston huoltamiseen niin, että hyvillä keleşillä pystytään työskentelemään taukoamatta.

– Vaihdoin 8400:n keleşjällä T170:een mekaanisella vaihteistolla. Täällä turvesuolla ei tarvita hienoa sähköhydrauliikkaa, vaan paljon voimaa ja käytön helppoutta.

– Se 8400 oli niin vahva, että jos tämä on vähänkin samanlainen, niin hyvä on. 8400:lla tuntui, että se oikein ärtyi vetämään, kun sitä vähän ärsytti, muistelee Hurskainen.

T170:n mittariin on kertynyt vasta muutama sata tuntia. Ensintuma on kuitenkin samanlainen kuin 8400:ssa. Voimaa riittää ja tekniikka on toimintavarmaa myös turvesuon raskaissa olosuhteissa.

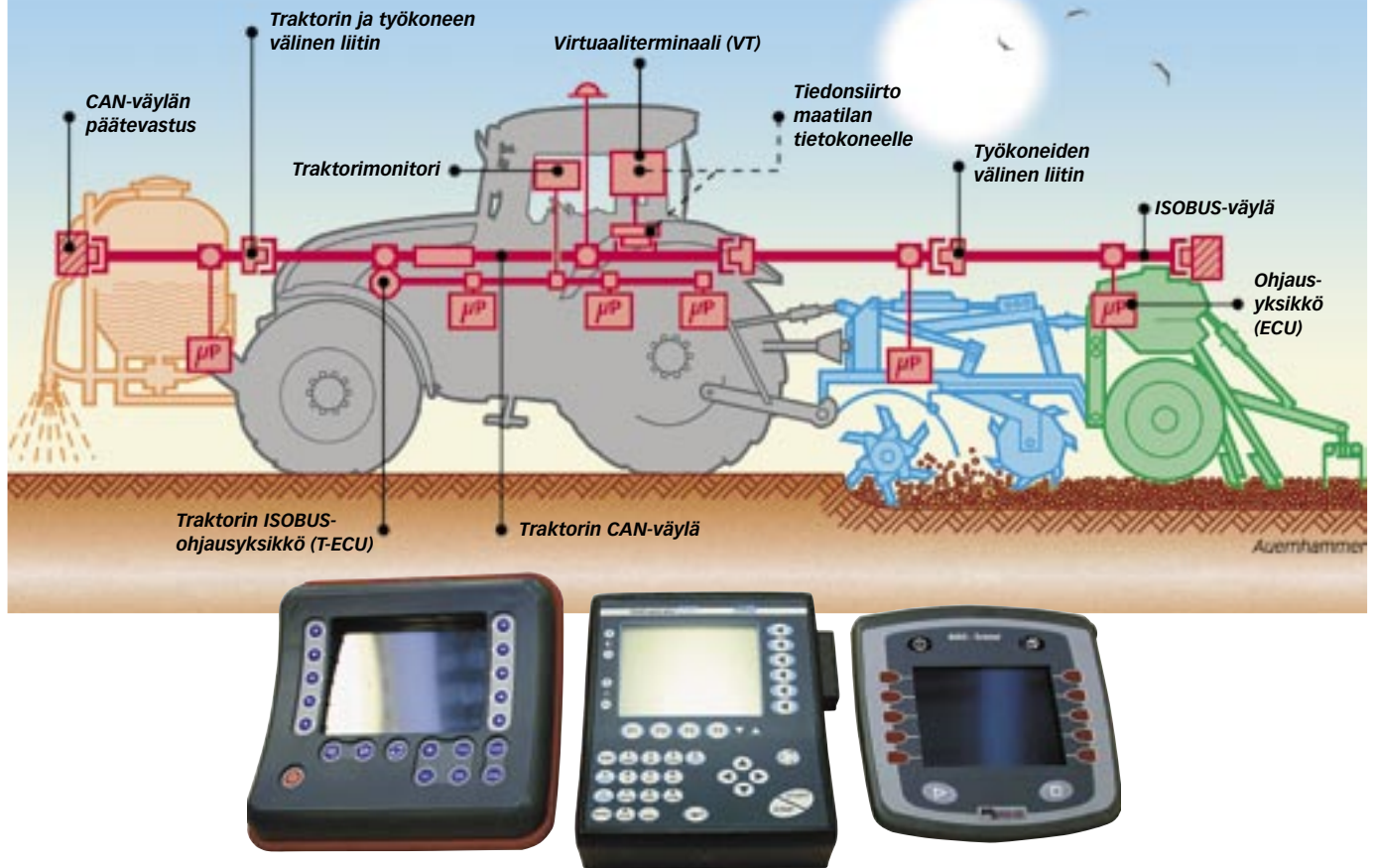
Turveala työllistää Suomessa noin 8 000 ihmistä ja Suomen energiasta tuotetaan turpeella seitsemän prosenttia. Kainuu on perinteisesti ollut vahvaa turvetuotantoaluetta.

– Valtroja ja Valmetteja täällä alkaa olla joka suolla. Ne ovat kuitenkin kovimpia vetämään ja keleşvät parhaiten. Lisäksi varaosien saanti ja huolto ovat ihan omaa luokkaansa, sanoo Hurskainen.

■ Tommi Pitenius

ISOBUS

– Traktorin ja työkoneen uusi tiedonsiirtojärjestelmä

Kuljettaja voi ohjata kaikkia ISOBUS-työkoneita yhden virtuaaliterminaalin avulla.

Maataloudessa tarvittavan tiedon määrä on lisääntynyt huomattavasti viime vuosina. Samalla traktorit ja työkoneet ovat muuttuneet yhä monimutkaisemmiksi ja ne vaativat myös toimiakseen paljon informaatiota. Tulevaisuudessa on tärkeää, että traktorit, työkoneet sekä hallintalaitteet ja tietokoneet ymmärtävät toisiaan.

Tiedonsiirto traktorin ja työkoneen välillä täytyy standardisoida. Monet traktori- ja työkonetoimittajat, kuten John Deere, Fendt, Kverneland ja Valtra, ovat yhdessä kehit-

täneet ISO 11783 -standardin. Standardin pohjalta on kehitetty vielä spesifikaatio, joka määrittelee kuinka standardia tulkitaan. Näin varmistetaan yhteensopivuus kaikissa tilanteissa. Spesifikaatio ja siihen perustuva järjestelmä tunnetaan paremmin nimellä ISOBUS.

Nykyisten työkoneiden ja traktoreiden monet toiminnot ovat elektronisesti ohjattuja tai jopa automatisoituja. Näin ollen koneissa on ainakin yksi elektroninen ohjausyksikkö eli tietokone, joka mittaa eri toimintojen vaatimia tietoja ja ohjaa toimintoja. Esimerkiksi traktorin tietokone mittaa todellisen nopeuden ja pyö-

rän nopeuden, joiden perusteella voidaan työkonetta vedettäessä automaattisesti vähentää pyörien luistoa. Lannoitelevitin käyttää myös nopeustietoa, mutta säätää sen perusteella pellolle levitettävän lannoitteen määrää. ISOBUS-järjestelmässä traktorin ja työkoneen ohjausyksiköt on yhdistetty toisiinsa CAN-väylällä, jolloin ne voivat keskustella ja jakaa tietoa. Näin työkoneen ohjausyksikkö voi käyttää esimerkiksi traktorin mittaamaa nopeustietoa, jolloin työkone ei tarvitse omaa anturia.

Helppo käyttää

Perinteisesti jokaisella monimutkaisemmalla

työkoneella on ollut oma hallintalaitteensa, jolla on ohjattu yhden työkoneen toimintaa traktorin ohjaamosta. Siksi useampaa työkoneita käytettäessä traktorin ohjaamo täyttyy nopeasti erilaisista näytöistä ja näppäinpaneeleista. ISOBUS-järjestelmässä tarvitaan vain yksi hallintalaite eli virtuaaliterminaali (VT), jolla pystytään ohjaamaan kaikkia ISOBUS-työkoneita valmistajasta riippumatta. Virtuaaliterminaalin avulla on mahdollista ohjata myös useampaa työkoneita samanaikaisesti.

ISOBUS-työkone kytketään traktoriin samalla tavoin kuin tavallinen työkone. Ainoa ero on siinä, että tavallisessa työkoneessa pitää työkoneen ohjaamiseen tarvittavat johdot viedä ohjaamoon, kun taas ISOBUS-työkoneen kohdalla täytyy kytkeä vain yksi johto traktorin ISOBUS-liittimeen. Virtuaaliterminaali voi olla koko ajan kytkettynä traktorin ohjaamossa. Terminaali tunnistaa automaattisesti traktoriin kytketyn työkoneen ja lataa työkoneen ohjaamiseen vaadittavan ohjelman suoraan työkoneen elektronisesta ohjausyksiköstä. Tämän jälkeen traktori-työkoneyhdistelmä on valmis työhön.

ISOBUS-traktorit ja -työkoneet toimivat periaatteessa samalla tavoin kuin tavalliset koneetkin, mutta tulevaisuudessa ISOBUS tuo myös paljon uusia toimintoja. Työkone voi tulevaisuudessa ohjata myös traktoria. Tarkkuussilppuria käytettäessä pyritään aina käyttämään koneen koko kapasiteettiä hyväksi. Koko ajan on olemassa vaara, että kapasiteetti ylitetään ja silppuri menee tukkoon. Tulevaisuudessa, ISOBUS:n avulla, tarkkuussilppuri voisi tarvittaessa hidastaa

traktorin nopeutta ja estää silppurin tukkeutuminen.

Merkittäviä etuja

Viljelijä saa ISOBUS:sta paljon hyötyä. Pidemmän päälle viljelijä säästää rahaa, koska jokaiseen uuteen työkoneeseen ei tarvitse ostaa uutta hallintalaitetta. Yhden virtuaaliterminaalin asentaminen traktoriin ergonomisesti oikein on helppoa ja työkoneen käyttöliittymä pysyy lähes samana koneesta riippumatta. ISOBUS myös automatisoi monia työkoneen toimintoja, jolloin työkone, traktori ja virtuaaliterminaali toimivat saumattomasti yhdessä muodostan itsekulkevaan koneeseen verrattavan yhdistelmän.

Tehtyjen töiden tallentaminen on tullut maataloudessa erittäin tärkeäksi. ISOBUS mahdollistaa mm. työtuntien, pinta-alan ja työsaavutuksen automaattisen tallennuksen ja tallennettu data on helppo siirtää maatalan tietokoneelle. Lisäämällä järjestelmään GPS voidaan myös täsmäviljelyn vaatimukset täyttää säätämällä esimerkiksi lannoitteen levittimen levitysmäärää automaattisesti.

ISOBUS-järjestelmä on tulevaisuuden tiedonsiirtojärjestelmä. Se antaa viljelijälle monia mahdollisuuksia helpottaa työtä ja samalla parantaa työn tuottavuutta. Monet työkone- ja traktorinvalmistajat ovat tuomassa markkinoille ISOBUS-yhteensopivia koneita, joten ISOBUS:n tulevaisuus näyttää hyvältä.

■ Jussi Kaarlonen

ISOBUS-työkone on yhdistetty traktoriin yhdellä kaapelilla.

Johanna Herlevi veti Doriksellaan pull offissa 73,95 metriä, mikä vei hänet 19 senttiä veljensä Matin edelle.

Hopeaa ja pronssia Valtran pulling tiimille EM-kisoissa

Valtra Shell Pulling Team voitti hopeaa ja pronssia tractor pullingin pro stock 3500-luokan Euroopan mestaruuskisoissa Saksan Fuchtorfissa lauantaina 11. syyskuuta. Äärimmäisen tiukassa kisassa voitto meni belgialaiselle Code Red -tiimin Geert Amhoutsille.

– Voitto meni tuossa, osoittaa tallin pääinsinööri **Mauno Ylivakeri Johanna Herlevin** traktorin katkennutta kaasuvaijeria.

Johannan Doris-traktorin kaasuvaijeri katkesi jo ensimmäisellä vedolla ja veto jäi 91,75:een metriin. Tasaista ja erikoista kisaa kuvaa se, että ensimmäisellä kierroksella viidestätoista kilpailijasta yksitoista veti full pullin. Toisella yrityksellä juuri Doris ja Code Red korjasivat ensimmäisen kierroksen virheensä ja vetivät full pullit. Pull offeihin pääsi siis kaikkiaan 13 traktoria, joista tosin yksi ei lähtenyt konerikon vuoksi leikkiin mukaan.

– Toiselle kierrokselle painoa lisättiin reilusti. Kelkka oli hyvin raskas heti alussa, mikä rokotti traktoreita, joiden renkaat pyörivät nopeasti, kuten meitä, kertoi **Pekka Herlevi**.

Lopputuloksissa kaikki 12 pull offeihin osallistunutta päätyivät 74,05 ja 63,98 metrin väliin. Esimerkiksi voittajan ja Johannan väliin jäi vain kymmenen senttiä. **Matti Herlevin** Caesar jäi Johannasta 19 senttiä. Pekka Herlevi Sigma Powerillaan oli yhdeksäs 66,97 metrin tuloksella.

– Aamulla ennen kisaa tuli raju ukkoskuuro ja juuri ennen meidän luokkaamme vielä toinen. Oli tosi vaikea saada renkaisiin pitoa, sanoi Pekka Herlevi.

Pro stock -luokan kisaa seurasi reilut 5000 katsojaa.

■ Tommi Pitenius

Joka kymmenes sipuli tulee Vehviläisen tilalta

Hyvää laatua syntyy vain laadukkailla työkaluilla

Joka kymmenes Suomessa syöty sipuli tulee Pekka Vehviläisen maatilalta Siilinjärven Kasurilasta. Eikä siinä vielä kyllicki, tarkoituksena on laajentaa tuotantoa ja erityisesti jatkojalostuksen osuutta.

Liiketoiminnan mittakaavasta kertoo ehkä parhaiten se, että Pekka murehtii sitä, riittääkö Suomen viidestä miljoonasta ihmisestä tarpeeksi syöjiä kaikelle tuotetulle sipulille.

– Tänä vuonna tuotanto on noin kaksi miljoonaa kiloa sipulia ja ensi vuonna tavoitteena on kolme miljoonaa kiloa. Pakkaamo ja jalostuslinja antavat mahdollisuuden kasvattaa tuotannon jopa viiteen miljoonaan kiloon, kertoo Vehviläinen.

Vehviläisen maatila on ilmeisesti ainoa tila EU:n alueella, jossa sipuli jalostetaan suoraan pellosta pakastetuiksi kuutioiksi. Pakastamisen mahdollistava jatkojalostushalli otettiin käyttöön tänä vuonna. Iso osa Vehviläisen sipulista

myydään kuitenkin yhä nippusipulina kaupoissa tai pusseihin pakattuna tuotetavara. Pakastettua sipulia Vehviläinen voi toimittaa kuorittuna kokonaisena 1–20 kilon pakkauksissa, viipaleina, eri kokoisina kuutioina ja eri kokoisissa pusseissa 250 gramman 5 kilon välillä joko tuoreena tai pakastettuna.

– Suurin osa kaupoissa myytävästä sipulista on kotimaista, mutta suurkeittiöiden käyttämä sipuli on enimmäkseen ulkomaista. Esimerkiksi suurkeittiöiden käyttämästä kuoritusta sipulista 80 prosenttia on ulkomaista ja pakastetusta 100 prosenttia. Näistä markkinoista on tarkoitus vallata osa, esittelee Vehviläinen.

Nokian nörtistä viljelijäksi

Vehviläinen on kotoisin maatilalta Leppävirralta. Vuonna 1976 hän meni töihin Nokialle Helsinkiin tietokonepuolelle. Vuoden päästä hän siirtyi Nokian toimistoon Kuopioon ja osti rappiotilan Siilinjärveltä.

– Onneksi olen saanut työtä pelkäämättömät geenit, joten aloin kunnostaa tilaa. Tässä oli silloin isot kaupallikkeiden tukut lähellä eikä juurikaan sipulintuotantoa. Lisäksi maalajit sopivat sipulille, muistelee Vehviläinen.

1978–1990 Pekka hoiti tilaa työnsä ohessa. Työn hän lopetti 1990, kun kolme lasta tuli harrastusikään.

Uusi jatkojalostuslinja mahdollistaa pilkotun ja pakastetun sipulin toimitamisen suurkeittiöille.

– ***Laadun kehittäminen alkaa tuotannon perusteista. Täytyy olla hyvät työkalut, osaavat työntekijät, hyvät tilat sekä taitoa, sanoo Pekka Vehviläinen. Vuonna 2003 tila valittiin vuoden laatutuottajaksi.***

Tänä vuonna Vehviläisen tilalla tuotetaan noin kaksi miljoonaa kiloa sipulia ja ensi vuonna entistä enemmän. Tilalla on neljä hyvin varustettua Valtraa.

– Kaikki pitivät tietysti ihan hulluna. Lähteä nyt Nokialta ohjelmistoasiantuntijan hommist ja ryhtyä viljelijäksi. Nekin jotka ymmärsivät maataloutta, pitivät sipuliin keskittymistä liian isona riskinä.

Pekka teki toiminimellä tietokonehommia vielä kolme vuotta ja keskittyi pelkkään viljelyyn 1993.

– En ole opiskellut maanviljelyä, mutta olen kuitenkin maatilalta kotoisin. Tietokonehommissa matkustin ehkä enemmän kuin keskiverto maanviljelijä ja katsoin viljelyä Keski-Euroopassa. Kun olin vähän ulkopuolinen tässä viljelyhommassa, niin EU ei tuntunut uhkalta, vaan mahdollisuudelta. Silloin meillä alettiin voimakkaasti investoimaan.

Koneketjut kuntoon

Vehviläinen on kerännyt sipulinviljelyyn oppia ulkomailta, koska Suomessa ei juurikaan ole tämänkaltaista ja -kokoista viljelyä ja jalostusta. Yksi oppi on ollut, että koko tuotantoketjun täytyy olla tasavahva.

– Aluksi teimme sen virheen, että investoimme yhteen toimintoon kerrallaan. Siitähän ei tietenkään tule mitään, jos esimerkiksi alkutuotanto, pakkaamo, jatkojalostus ja varastotilat eivät toimi samassa mittakaavassa.

Nyt Vehviläisten pihapiirissä on reilut 4 000 neliötä tuotantotilaa. Uusin jatkojalostushalli on 2 800 neliötä ja lisää on tekeillä. Jatkojalostushalli ei muistuta perinteistä maatalousrakennusta, vaan lähinnä sairaalaa. Tilat täyttävät kaikki elintarvikehygienian vaatimukset. Seuraavaksi on vuorossa mm. pihan asfaltointi.

– Työntekijöille on sauna, pesutilat ja esimerkiksi pesukone työvaatteille. Kulman takana on neuvotteluhuone, tuossa on arkisto, tuossa on minun toimisto ja tuossa on tyttäreni Elinan toimisto. Näiden tilojen täytyy olla kunnossa kun neuvotellaan kauppa- tai ravintolaketjujen kanssa sopimuksista, esittelee Vehviläinen.

Traktoreina Vehviläisellä on Valtran 8400, 6750 HiTech, 6550 ja Valmet 455. 8400 on ilmastoinnilla varustettu liikennetraktori, jolla ajetaan esimerkiksi 15 tonnin sipulikuormia ja vedetään 6 metrin äestä. 6000-sarjan traktoreissa on etujousitus, ilmastointi ja Fieldmaster-ajotietokone. 6750:ssä on riviviljelypyörät, etunostolaite ja matalakierrosmootori.

– Valtrat ovat laadukkaita. Ja mielellään sitä ostaa suomalaisia traktoreita, kun suomalaiset kuluttajatkin ostavat suomalaisia sipuleita. Koneiden toimintavarmuus on tärkeää, sillä peltotyöt täytyy tehdä oikeaan aikaan, sanoo Vehviläinen.

Vain laadukas tuote käy kaupaksi

Kilpailu kaupan vihannestiskillä on kovaa. Kuluttaja valitsee pussiinsa parhaat sipulit ja huonommat jäävät laariin. Lisäksi vaatimustaso kasvaa vuosi vuodelta.

– Laadun kehittäminen alkaa tuotannon perusteista. Täytyy olla hyvät työkonet, osavat työntekijät, hyvät tilat, taitoa ja niin edelleen, että voi onnistua.

Vehviläisen tilalla tehtiin laatukäsikirja 2001 ja nyt suunnitteilla on joko ISO- tai Europac-standardin tekeminen. ISO on teollisuuden laatustandardi, kaupan keskusliikkeet taas alkavat vaatia Europacia. Vuonna 2003 tila valittiin vuoden laatutuottajaksi. Omavalvontaan liittyvä HACCP-standardi on työn alla.

Vehviläiset viljelevät keltasipulia 40 hehtaarilla. Hopea- ja punasipulia viljellään lisäksi noin 10 hehtaarilla. Kaikkiaan viljelyksessä on 140 hehtaaria, josta suurin osa on vuokramaa. Sipulin vaatima viljelykierto vaatii myös heinän ja viljan viljelyä.

– Nyt tuotamme itse 1,5 miljoonaa kiloa sipulia vuodessa. Määrää nostetaan lähinnä viljelyä tehostamalla, ei niinkään peltolaajentamalla. Lisää sipulia jatkojalostettavaksi ja pakattavaksi ostetaan muualta.

Työvoiman tarve vaihtelee sesongin mukaan. Kiireisimpään aikaan pelloilla ja halleissa voi puuhailla tusinan verran ihmisiä, hiljaisempaan aikaan pärjätään perheen omin voimin ja yhden palkatun avulla. Tulevaisuudessa jatkojalostus työllistää noin 6–7 ihmistä lisää päätoimisesti.

■ Tommi Pitenius

Valtran internet-palvelut uudistuivat

Valtra lanseerasi alkusyksystä uuden internet-sivuston. Palvelua on kehitetty asiakkailta saadun palautteen perusteella. Tavoitteena on tarjota entistäkin yksilöllisempiä ja toiminnallisia palveluja.

www.valtra.fi sivusto vaatii edelleen rekisteröitymistä. Käyttäjätutkimuksen mukaan tätä ei koeta ongelmalliseksi, vaan Valtran sivustoilla käyneet suhtautuvat rekisteröitymiseen varsin positiivisesti. Sivuston avoimelle puolelle on kuitenkin siirretty lähimpien palveluhenkilöiden haku sekä vaihtokonesivusto.

Uutena palveluna lanseerattiin Traktoritilauksen-palvelu, missä asiakas voi seurata tilauksensa etenemistä reaaliajassa internetpalvelun avulla.

Valtran sivuilla vierailee noin tuhat ihmistä päivässä. Suosituimpia palveluja ovat vaihtokonepalvelu ja uusien traktoreiden sivustolla traktorin räätälöintipalvelu. Myös uutisia, juttuja ja keskustelupalstaa luetaan mielellään.

Kuten traktoreiden tuotekehityksessä, myös internetpalvelujen kehityksessä Valtra haluaa jatkuvasti kuunnella asiakkaitensa toiveita. Sivustojen käyttäjätyytyväisyyttä seurataankin entistä tarkemmin ja toiveisiin pyritään reagoimaan mahdollisimman nopeasti.

■ Tuomas Manninen

Maa- ja metsätalousyrittäjä! Lähde Työtehoseuran seminaarimatalle Latviaan 1.–4.11.2004

Työtehoseura järjestää eri maa- ja metsätalousaloja edustavien yhteistyötahojen kanssa seminaarimatkan Latviaan 1.–4.11.2004. Matkan tavoitteena on tarjota maa- ja metsätalousyrittäjille tietoa ja virikkeitä, joiden avulla he pystyvät kehittämään omaa tuotantoaan vastaamaan kasvaviin haasteisiin.

Ohjelma koostuu Työtehoseuran ja yhteistyötahojen järjestämistä luennoista sekä vierailuista muun muassa maatala-, metsä-, kone- ja teollisuuskohteisiin.

Matkalle mahtuu mukaan noin 50–70 maa- ja metsätalousyrittäjää. Matkan hinta tulee olemaan Työtehoseuran jäseniltä 300–350 euroa ja ulkopuolisilta 380–440 euroa osallistujaa kohden sisältäen täysihoidon. Liittymällä Työtehoseuran jäseneksi (39 euroa vuonna 2004) pääset matkalle jäsenhintaan.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset 11.10 mennessä:

Kari Ylönen
(09) 2904 1200, gsm 050 387 9549
e-mail kari.ylonen@tts.fi.

Työtehoseura
PL 13, 05201 Rajamäki

<http://www.tts.fi>

 TYÖTEHOSEURA

Puhdas traktori antaa positiivisen kuvan niin omistajastaan kuin koko maatilasta.

Maalin kiillotuksen jälkeen traktori on kuin uusi. Puhdas istuin.

Puhtaalla traktorilla monta etua

Monet yritykset näkevät paljon vaivaa näyttääkseen hyvältä ulkopuolisten silmissä. Selvää on, että sillä on merkitystä, kun asiakkaat, luotonantajat, viranomaiset, työntekijät, työnhakijat jne. ovat teke misissä yrityksen kanssa.

Kun ajellemme maaseudulla, katselemme mie-
llemme viljapeltoja, miltä ne näyttävät ja kuin-
ka työ on hoidettu. Huomaamme myös, miltä
rakennusten ympäristö näyttää ja missä kun-
nossa itse rakennukset ovat.

Maatilan traktorit ja muu konekanta ovat
myös oleellinen osa tilan ympäristöä ja antavat
omalta osaltaan kuvan siitä, kuinka maatilaa
hoidetaan. Ei liene epäilystäkään siitä, etteikö
hyvinpidetty, puhdas ja kiiltävä traktori anna
kuvaa omistajastaan, on hän sitten maan-

viljelijä, urakoitsija tai muu alan yrittäjä.

Miksi traktori kannattaa pitää puhtaana?

- Vähemmän tartuntavaaroja, joita myrkytys-
toissa ja eläinsuojissa työskentelevät traktorit
levittävät.
- Vähemmän likaisuuden aiheuttamia kone-
seisokkeja.
- Tehokkuus lisääntyy. Miellyttävä työsken-
nellä pitkiäkin päiviä puhtaassa ja hygieenisessä
ympäristössä.
- Ennaltaehkäisevä kunnossapito on helpom-
paa; vuodot ja muut pienet alkavat viat näkyvät
helpommin puhdistusten yhteydessä tai puh-
taassa traktorissa.
- Vähemmän näkyviä vahinkoja. Ensimmäiset
naarmut ja kolhut tuntuvat pahimmilta.
- Pidempi käyttöikä.

- Parempi vaihtoarvo.
- Antaa positiivisen ja luotettavan kuvan
omistajastaan.
- Helpompi saada ja pitää ammattitaitoista
työvoimaa.

Mitä puhtaanapito maksaa?

Puhtaanapito toki tuo jonkin verran kustannuksia,
mutta tässä tapauksessa kokonaistaloudelliset
edut ovat suuremmat.

Erilaisten maataloustöiden aikoja on tutkittu
mm. Tanskassa (the Danish Institute of Agricul-
tural Technology) ja saadut tulokset osoittavat,
että 15 prosenttia peltotöihin lasketusta ajasta
kuluu korjaus- ja puhdistustöihin. Käytännössä
tätä aikaa ei monestikaan muisteta ottaa mukaan
laskelmiin.

■ Michael Husfeldt

Näin pidät traktorisi puhtaana

- Poista kaikki irroitettavat paneelit ja pellit.
- Irtolika ja erilaiset kasvijäänteet puhdistuvat
parhaiten paineilmalla. Älä unohda ilmastoinnin
suodatinta.

Ohjaamon sisäosat

- Imuroi ohjaamon sisäosat.
- Puhdista vaikeimmat nurkat paineilmalla.
- Imuroi sisäosat uudelleen.
- Pese sisäkatto ja muu verhoilu
sopivalla puhdistusaineella. Poista
rasva- ja öljytahrat tarkoitukseen
sopivalla liuotteella.
- Puhdista istuin ja erityisesti kumi-
nen palje.
- Pese ikkunat.
- Pese ohjaamon lattia.

Traktorin ulko-osat

- Käytä öljyä liuottavaan pesuainetta runko-
osan puhdistuksessa. Parhaan tuloksen saat
painepesurilla (kuumalla vedellä pestessä
paine voi olla pienempi).
- Pese irrotettavien paneelien ja peltien

sisäosat ja kiinnitä ne paikoilleen.

- Pese renkaat sisä- ja ulkopuolelta harjalla.
- Pese lopuksi koko traktori siihen sopivalla
pesuaineella.
- Liika vesi kuivataan, jotta kalkkijäämät eivät
jää näkyviin.
- Ikkunat kuivataan huolellisesti.

Korjaa mahdolliset maalivirheet:

- Hio maalattava kohta kevyesti,
pohjamaalaa, pintamaalaa ja
lopuksi lakkaa. Haalistumisen
ehkäisemiseksi maalipinnat ja
muoviosat voi vahata pari kertaa
vuodessa.

**Esimerkkejä Valtran omista
puhdistus- ja voiteluaineista.**

1964
– Hyvä
traktori-
vuosi

Valmet 565 on hieno traktori. Se on nykyään arvokas keräilykohde. Traktori painoi vakiovarustein 1930 kg. Sen 2,7 litran kolmisylinterinen Valmet 310 A -moottori kehitti 52 hv/2250 r/min.

Valmet 565 – Synkro-Valmet

Kun selaa traktorien historiaa, vuonna 1964 tuli markkinoille erittäin paljon merkittäviä uusia traktorimalleja kuten MF:n Satastarja, täysin uudet Ford-traktorit Fordsonien tilalle ja valkoiset David Brownit. Valmetin suuri uutuus oli synkronoidulla vaihteistolla varustettu malli 565.

Tokihan perustana oli myyntimenestykseen yltänyt malli 361 D, mutta parannukset nostivat oleellisesti Valmetin asemaa markkinoilla. Ilmoituksissa näytettiin isoa tukkikuormaa ylämäessä vetävää traktoria ja iskulauseena oli: "Nyt ajatte traktoria kuin autoa".

Aikaisemmissa malleissa vaihteensiirron H-kaavio oli korvattu vaihdekeppiä kiertäen. Tätä oli kritisoitu ja niinpä vaihteistosta tuli kerralla helppokäyttöisempi. Kuusinopeuksinen vaihteisto perustui 3+R perusvaihteistoon, jossa oli kertoja. Vaihteiden 2 ja 3 väli sekä kertoja olivat synkronoituja. Automaista ajamista edesauttoi myös vakiovarusteena toimitettu jalkakaasu.

Rengaskoko kasvoi suuremmaksi, suosituin koko oli 13–28. Tällöin maavara suureni.

Nopeus kasvoi 30 km/h tuntumaa. Kilpailusyistä noihin aikoihin käytettiin SAE-hevosvoimia. Mallin 565 teho oli 52 hv/2250 r/min. Ruiskutuspumppu vaihtui Boschista Simms Minimec-pumppuun, jossa kylmäkäynnistystä helpottava pakkosyöttö oli näkyvästi esillä. Kylmäkäynnistävyydessä Valmet oli aina kärkipäässä.

Jäähdyttimeen säleikköä muotoiltiin ja sen keskelle tuli kirkas suurikokoinen V-kirjain. Tämä V-idea on tallennettu nykyiseen Valtra-logoon: ensimmäisenä oleva V-kirjain on muita korkeampi.

Mallista 565 on kaksi versiota, 1964 ja 1965 valmistettu "ykkösversio", jonka tunnistaa kampaikselin eteen sijoitetusta hydraulipumpusta ja kuppimaisesta istuimesta, jonka ainoana joustimena on kumikartio.

Malli 565 II otettiin tuotantoon vuonna 1966. Siinä oli lukuisia parannuksia ja vaihto-ehdoisia ominaisuuksia. Hydraulipumppu oli siirretty moottorin jakopäähän ja se voitiin irrottaa kylmäkäynnistykseen ajaksi. Ensimmäistä kertaa Valmetiin tuli saataville kytkimestä riippumaton voimanotto. Se oli ratkaistu eri tavoin kuin kilpailijoilla. Vasemman astinlaudan päällä oli kaksi

kytkinpoljinta, sisempi ajokytkimelle ja ulompi voimanotolle. Näin kumpikin voitiin irrottaa erikseen tai sitten yhdessä. Kauppanimenä oli parikytin kaksoiskytkimen sijasta, jossa molemmat toiminnat oli yhdistetty yhteen polkimeen. Lisävarusteena tarjottiin myös hydrostaattista ryömintävaihdetta.

Valmet 565 -mallia valmistettiin aina vuoteen 1968, jolloin keltainen "Viisisatanen" korvasi sen. Kokonaisvalmistusmäärä oli yli 15 000 ja malli kasvatti Valmetin tunnettua niin kotimaassa kuin vientimaissa. Sitä ehdittiin viedä mm. Ruotsiin, Itävaltaan, Irakiin ja Thaimaahan. Valtran Brasilian tehtaan malleissa synkronoitu vaihteisto otettiin käyttöön vuonna 1968 Sincro-o-Mático -malleissa. Periaatteessa sama 565:n vaihteisto on valmistuksessa Brasiliassa tänäkin päivänä. Sitä on tehty varovaisen arvion mukaan ainakin 250 000 kappaletta.

Vanhon traktoreiden ystäville voi kertoa ennakkouutisena, että Valtran myyntipisteisiin tulee loppuvuodesta erittäin hieno Valmet 565:n pienoismalli mittakaavassa 1:16.

■ Hannu Niskanen

Valtra Collection

*-tuotteet lämmittävät
syksyn tuulissa.*

Lähimmästä Valtran pisteestä tai osoitteesta
www.valtra.fi löydät kauden mukavimmat
ja käytännöllisimmät vaatteet sekä muut
tuotteet koko perheelle.
Tervetuloa ostoksille!

Valtra Oy Ab
PL 200
40101 Jyväskylä
Puh. 02045501
Fax 020 455 0608
www.valtra.fi